

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSERIO DE GRÀCIA, 34, BAIXES.—TELEF. 1431-A.

BARCELONA, diumenge, 26 de novembre de 1922

TALLERS D'IMPRESSA
CARRER DE BARCELONA, 11 I 13.—TELEF. 1818

EDITORIAL

LA MARCA DE L'ESCLAU

Tornen a veure's pels carrers de Barcelona els cartells que anuncien els actes de propaganda del Sindicat Unic. Es tracta de mitings, d'assemblees, de reunions per a l'organització obrera. Avui mateix se celebra un acte al Teatre del Bosc. I els cartells d'aquest acte, com els de tots els altres del Sindicat Unic, estan redactats en una llengua que no és la de la gran majoria dels treballadors barcelonins.

De la mateixa manera que havem de protestar contra els actes de desconsideració i d'ofensa a la llengua catalana que cometien els bisbes o els governadors, havem de protestar dels que cometien els sindicalistes. En aquests, el pecat és greu, perquè en cap estatment està més justificat que en l'estament obrer l'ús de la llengua catalana. A Catalunya són els treballadors els menys aptes per a expressar-se en una llengua exòtica, els que més dificultats tenen per a entendre-la bé. A això és degut que els oradors socialistes catalans parlin quasi tots en català. En canvi, en les publicacions i en els documents de les associacions obreres, sobretot a Barcelona, s'usa el llenguatge castellà.

Heu's aquí la marca de l'esclau, posada damunt la carn dels fills de Catalunya. Aquells que presumeixen més d'haver emancipat llur esperit, aquells que més es rebel·len contra tota mena de tiranies, no solament accepten la imposició de la llengua, que és la pitjor violència espiritual que es pot fer a un home, sinó que ostenten públicament aqueixa marca, quan ningú els hi obliga, quan no en tenen cap necessitat.

Es que els obrers no s'adonen que entre els més preuats atributs de la dignitat humana hi ha el del lliure ús de la llengua pròpia? Es que no veuen que la imposició d'una llengua estrangera divideix els homes en dues categories, la dels senyors i la dels esclaus? Es que no comprenen que l'Estat que obliga a usar a un poble una llengua que no és la pròpia, realitza un acte de despotisme comparable al del patró que imposa als seus treballadors condicions i humiliacions renyides amb la dignitat personal? En matèria lingüística, l'obrerisme català està encara terriblement endarrerit. Dins els rengles obrers subsisteix en gran part l'estat d'esperit de l'abjectió catalana. Tots aquests arguments trenca-dissos que avui són al·legats per a justificar l'ús de la llengua espanyola en les organitzacions del proletariat català, són els mateixos que en segles passats al·legaven, per a expressar-se en la llengua exòtica, els literats, els homes de professió, els industrials i els mercaders. Una petita excursió ideal per l'ample món, convenceria els nostres obrers de la injustícia i de la inconveniència del menyspreu que mostren per la llengua materna.

I que no retrogui ningú els pobres arguments de caràcter universalista. Que no se'ns parli de la supressió de les fronteres. Si des del punt de vista universal calgués postergar la llengua d'una nació, no hauria d'ésser a benefici de la llengua d'una altra nació. L'oposar la llengua espanyola a la llengua catalana no és un acte d'universalisme. És, simplement, un acte d'espanyolisme.

Abunden massa en el camp obrer els directors no catalans que manifesten per la llengua del país on actuen el mateix menyspreu amb què volen forjar la les autoritats i els funcionaris de l'Estat dominador. Hi ha director sindicalista que fa anys i anys que viu a Catalunya, que conviu entre catalans, que mou multituds catalanes, i que encara no ha tingut a bé l'aprendre la llengua de la nostra terra i que continua parlant a tothora en espanyol, exactament igual que els buròcrates del centralisme i que els militars retrixats.

En nota d'un dels més sagrats drets de la personalitat humana, els nostres obrers han de rebutjar l'espanyolització del llenguatge sociatari. Ells volen ésser lliures, i per tant no poden admetre aqueixa marca d'esclau que porten damunt. Ells estan gelosos de la seva dignitat individual, i tanmateix es resignen docilment a la humiliació que representa l'ús del llenguatge de l'Estat dominador, el mateix llenguatge del general Martínez Anido i del general Arlegui.

Nosaltres no podem creure que els nostres obrers vulguin entrar en el front únic dels anticatalans. No creiem que vulguin coincidir, en aquest punt, amb els magistrats, els governadors, els generals, els policies i alguns bisbes.

A LAUSANA

La sortida de Bulgària al mar Egeu

Mentre està en suspens, a la Conferència de Lausana, el conjunt de la qüestió espanyola de la Tràcia occidental, es procedeix a un estudi detallat i concret del problema especial plantejat per Bulgària, que insisteix a demanar una sortida al mar Egeu. És sabut que a la primera guerra balcànica, Bulgària havia aconseguit una lleia de litoral sobre el dit mar. Però les guerres posteriors li feren perdre aquest guany. No obstant, en el tractat de Neuilly, els aliats prometeren d'estudiar amb un esperit benèvol la qüestió de l'accés econòmic de Bulgària al mar Egeu.

A Lausana, Stambuliski ha manifestat l'anhel dels búlgars de recobrar l'esmentada sortida marítima. "Desitgem vivament", ha dit, que el ferrocarril d'Andrinópolis a Dedeagatz, que és l'única via que ens posa en comunicació amb les aigües europees, quedi garantida, en tot allò que sigui possible, contra els trasbalsos polítics, o almenys d'autonomia, seta el control, per exemple, de la Societat de les Nacions.

La línia Andrinópolis a Dedeagatz fou conquistada pels búlgars l'any 1912, represa pels turcs quan els aliats balcànics guerreforaren entre ells, i cedida novament als búlgars pels alemanys l'any 1918, com a paga de llur intervenció al costat dels imperis centrals. El desenllaç de la gran guerra fou perdut novament a Bulgària el dit ferrocarril i el port de Dedeagatz.

La recent derrota dels grecs a l'Àsia Menor i la perdua de sítis paties que han tingut a França, han fet renàixer les aspiracions búlgars a la possessió d'aquesta zona. Sembla, però, que no hi haurà una cessió territorial absoluta. D'aquí ve que el Govern de Sofia es conforma amb la cessió econòmica, és a dir, amb el lliure ús del ferrocarril i del port per part de Bulgària.

Sembla que la fórmula que prevaldrà és la d'establir una zona especial a l'oest del riu Maritza, corresponent a la línia del ferrocarril. Aquesta zona quedaria desmilitaritzada, i la via fèrrea seria sotmesa a un règim internacional que assegurés als búlgars, als turcs i als grecs una suficient llibertat de trànsit.

L'atribució de la sobirania política en aquesta faixa de territori no és encara segura. Els turcs la reclamen, i els grecs no la volen deixar. Venizelos aplica tot el seu talent a fer triomfar en aquest punt la tesi hel·lènica. És probable que el gran polític guanyi el pleb, o que obtingui almenys la menor pèrdua territorial possible.

A. RIVIRA I VIRGILI

VOS, NACIONALISTA,

JA S'OU SUBSCRIT A

"LA PUBLICITAT"?

Converses filosòfiques

XIX

"Com sembla continua pensant encara". Heu's aquí un exemple de l'omissió de la conjunció que, avui bastant freqüent en el català literari.

Una oració, ço és, un grup de mots en què figura un verb en un temps personal, pot fer, com sabem, de membre d'una altra oració, dita principal; en pot ésser el subjecte, el predicat, un complement; en "Es cert que rema arriba", l'oració "dema arriba" és el subjecte del verb és, com en "Es cert això?" el subjecte del verb és el mot això; en les dues oracions "Sé la resposta" i "Sé que no vindrà", el verb sé porta un complement directe, que en la primera és la resposta i en la segona l'oració no vindrà. Ara bé, en català, una oració que fa de membre d'una altra oració, s'enllaça sempre amb aquesta mitjançant una conjunció; no diem "Es cert dema arriba", sinó "Es cert que dema arriba"; no diem "Sé no vindrà", sinó "Sé que no vindrà". Així, el passatge transcrit més amunt ens dona poc català (encara que en català medieval trobem exemples d'omissió de la conjunció que). El català actual vol que es digui: "... com sembla que continua pensant encara". Ometent que no fem sinó imitar una construcció espanyola, en espanyol mateix (creiem) no gaire recomanable.

F. FABRA

Queda prohibida la reproducció sense citar la procedència.

LA POLITICA

HOMENATGE A L'ALCALDE DE MONISTROL

Avui, a les tres de la tarda, tindrà lloc a Monistrol de Montserrat una festa d'homenatge al seu alcalde, En Remigi Juncà, d'Acció Catalana.

L'acte principal consistirà a fer-li entrega d'una obra de comendament, adquirida per subscripció popular. En acabar, es tocaran ardues a la plaça. Té promet que serà una bella festa.

CONFERENCIA A L'A. E. P.

Demà-passat, dimarts, En Marcell Domínguez inaugurarà la tanda de conferències organitzada per la Secció d'Estudis polítics i socials de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, desenvolupant el tema El moment polític i social a Catalunya.

REUNIO REGIONALISTA

Aquest matí es reuniren a la Lliga Regionalista de Tarragona els representants de les entitats regionalistes comarques, per a parlar del problema de les minories nacionals.

EL BISBE DE VICH

D'una publicació tant de dreta com la Gasetta de Vich, retollem el que segueix: "Al bisbe de Barcelona s'han convocat oposicions a rectories vacants. Les darreres oposicions, a Barcelona, se celebraren set anys enrera. Aquí, en el bisbat de Vich, en fa 8, d'anys, que tingueren lloc, i les parròquies que estan sense rector passen de 70, algunes més de les que vacaven acabada la darrera guerra carlina."

Es veu que els de Vich són difícils d'accontentar. Si llur bisbe els deixa sense rector, en canvi es mostra zelosíssim en perseguir la llengua catalana, en no deixar prosperar els Pomells de Joventut i en no autoritzar l'històric de la bandera barcelonina al monestir de Ripoll en alguna festa patridica.

No es pot pas anar a la processó i rector.

MITING NACIONALISTA A MOIA

Com havem anunciat, avui tindrà efecte a Moia un acte d'afirmació nacionalista, que començarà a les dues de la tarda i en el qual parlaran els senyors Domènec Latorre i Solé i N'Antoni Fernández i Vidal, de la Joventut N. O. "Pàtria Nova"; Joan Ll. Pujol i Font, de l'A. C. d'Estudians; Joan Garcia i Castañer, de la Joventut C. Els Nits dels Almogàvers; Daniel Roig i Pruna, de la Unió Catalana; i el president del Foment Nacionalista Rafael de Casanova, de Moia. En Josep Clermont.

LA JUNTA DE L'UNIO CATALANISTA

La Junta Permanent de la Unió Catalana ha quedat constituïda de la manera següent:

President, Vicens A. Ballester; vice-president, Josep Riera i Punll; tresorer, Adrià Prunas; secretari general, Pere Marín i Arta; secretari de relacions exteriors, Antoni Carbonell; secretari de Propaganda, Daniel Roig i Pruna; secretari d'acció cultural i social, Antoni Sardà; vocals, Joan Bergós (Lleyda), Joan Jamborreu, Josep Serra, Esteve Masegú (Reus).

En representant dels proletaris En Josep Gastanyer, i suplent En Josep Camps.

ELOGI DE LA MALALTIA

En aquest món, els que tenim la sort de passar-nos anys i anys sense necessitar els serveis de la medicina, ni jeure més hores al llit que les que tenim per costum, quan per atzar ens toca estar malalts, i la malaltia no és gaire greu, aquest fet, que de primer moment sembla una desgràcia, en el fons del fons és una ganga; i no diré que és com si ens toqués la rifa, però se n'hi va a la ratlla.

No és que oregui que la malaltia ens sigui un bé, perquè podem lluitar-nos al repòs absolut i perquè la família ens tracta amb més consideració. Aquests avantatges materialíssims no són dignes ni d'ésser esmentats. La sort de la malaltia consisteix en aquella manera especial de veure les coses i de contemplar el món exterior i interior, que fatalment us dona el no menjar, el no parlar, el jeure, i la mica de la feble, que si no és excessiva va a ésser com una mena de vernís per a les facultats intel·lectuals que l'ús les fa precises i més lluent.

L'home que està tot el sant dia atragat per la feina immediata no té gaires estones per a poder pensar i meditar sobre la seva vida i la dels altres. Mentre treballa, el treball l'absorbeix; a l'hora de dinar, està pel que menja; i després de dinar, si té un moment per ell, la digestió li entela l'ànima. A la nit té son, i al matí, quan es desperta, no pot entretenir-se gaire perquè la feina l'espera.

Si a aquest home li donen una setmana de malaltia, tota la seva activitat queda en suspensió, i aleshores aquest home s'adona que fatalment per matar les hores no té altre remei que pensar. Si no és excessivament aprensiu, si la seva malaltia no li ocasiona dolors físics desagradables, és a dir, si la seva malaltia és una "malaltia enraonada", el cervell d'aquest home malalt donarà el màxim rendiment i es mourà dintre d'una atmosfera diàfana i tranquil·la.

Es evident que el seu entusiasme i la seva natural empena minvaran una mica; un puntet d'escepticisme li farà un xic agres, però un xic més acostada a la veritat totes les seves visions, s'adonarà de la vanitat de moltes coses. I si és una mica donat a la ironia i a l'anàlisi veurà com relleuen les gotetes del ridícul per damunt d'unes cares i d'unes institucions que quan està bo i fort i amb el ventre ple li semblen dignes de tots els respectes.

Jo he tingut la sort d'estar malalt i de uns quants dies de llit, després de molts i molts anys de salut aparent. Confesso que això m'ha contrariat i m'ha fet perdre temps, i m'ha fet mossegat els llavis quan anaven a pronunciar la flebotomia de la indignació.

Però confesso també, que m'ha servit molt i molt, perquè així he exercit la virtut de la paciència. I una vegada vençuda aquella rebeldia pròpia dels meus pocs anys, he trobat en el fons de la malaltia una sèrie d'ensenyanments deliciosos, un bé de Déu de caires insospitades en aquest amarg polidre de la nostra vida; i sobre tot m'he fet uns tips de riure silenciosos, deguts als descobriments que feia damunt la superfície de l'amarg polidre.

Naturalment que jo no he d'explicar els descobriments que he fet, perquè tots fan referència a coses íntimes, que no estaria bé que les contés ni als meus lectors els interessos. Dintre la sèrie de les meves observacions, n'hi ha però algunes que teneu una significació més externa i un interès més general. Per citar un exemple d'aquestes observacions en contaré una que n'he fet sobre els melges o més ben dit sobre la relació entre el motge i el malalt.

El malalt, de totes les persones que vénen a interrompre el seu paisatge obscur i silencios, prefereix el motge a les ànimes familiars més plenes d'afecte i sol·licitud. El malalt, pel sol fet de ser-ho, és més egoista que l'home sò, o si més no té l'egoisme al viu. La cosa que interessa més al malalt és que li parlin o que li deixin parlar de la seva malaltia; les altres coses, si li interesses, sempre ho fan d'una manera molt més lleu. Un amic va parlar de la vostra malaltia, podríem dir, us parla de la seva dona i d'un abric que li ha costat tants diners. De la conversa normal us interessa una forçera part,

ço de la dona i de l'abric tant se us en dona i potser us molesta. En canvi el motge no parla mai de la seva dona, i si en parla és un mal motge. Us pregunta i us dona lloc a que pogués exercir el vostre finíssim egoisme; no sols us pregunta, sinó que us palpa, us mira la llengua i us pren la temperatura. No és que tingueu cap fe en la seva virtut curativa ni en les medicines ni en res, però la visita del motge us ha deixat completament satisfets, perquè heu pogut usar a bastament del vostre egoisme.

Això, ben mirat, no té una gran importància, és un petit exemple. Les ensenyances de la malaltia són múltiples i complexes. Després la convalescència té una gràcia i unes delicades sorpreses que és inútil desoriure. Els estats de convalescència són els únics en els quals es pot analitzar d'una manera perfecta i es pot donar tot el valor a aquella aigua saborosa on hi ha bullit una mica de substància animal o vegetal.

Així com hi ha molta gent, que recomana els viatges, l'esport, els banys d'aigua freda o els cafès concerts a la gent atragada per un excés de treball intel·lectual, jo els recomano una indisposició de vuit o deu dies, amb la mica del motge, i la mica del purgant i la mica de la febre, com a mitjà insubstituíble per a veure hi clar en moltes coses de la vida, i per a passar allò que podríem dir-ne la bugada sentimental del cor.

JOSEP MARIA DE SAGARRA

CARNET DE LES LLETRES

El pòsit de cultura

Un lector amic, en haver llegit la nostra nota d'ahir, ens diu: L'avantguardisme és el pòsit d'una pila de cultures. Els poetes que no reeixien a crear res d'original, després de l'experiència romàntica i neoclàssica, es cabegen en llur pròpia exorquia. La literatura d'avantguarda no es comprèn sense aquelles cultures, i en marca la fi.

Just. Es un comentari exacte, una bella valoració. Però no pot aplicar-se a tot el moviment. No és la mateixa cosa Apollinaire que Marinetti. Un sentit pessimista els uneix, però un divers to de cultura els separa.

Apollinaire arriba al calligramma passant pel grec. És aventurat creure que Marinetti disposa les "paraules en llibertat" sense haver sofert un bany tan intens de cultura? En tots dos, però, i en tota la literatura d'avantguarda, sembla que hi hagi un crit de desesperació o una escèptica indiferència, al cap i a la fi una desconfiança de fer res de nou. Són poetes masegats per la tradició: els uns hi han viscut, els altres s'han espantat només de creure-hi. Les sagrades runes d'Itàlia han vist com naixia el futurisme, i era després de gustar la bellesa immortal i neta de la poesia dels grecs quan Apollinaire es llivava al barroquisme del calligramma.

Si admetem l'avantguarda com a "pòsit de cultures", podem parlar d'una avantguarda a Catalunya? Més concretament: En Salvat-Papasseit és el producte sobrer d'una cultura refinada?

Creiem que no. En Salvat-Papasseit és un home elemental; la seva imatgeria és pura com la d'un infant. I la seva poesia — rara excepció dins la poesia d'avantguarda! — és optimista.

SHIP-BOY

En Lluís Nicolau d'Oliver treballa actualment en una Antologia dels trobadors provençals.

— Heu dit amb relativa insistència que l'il·lustre poeta Josep Carner prepara la redició de tota la seva obra lírica.

— Assenyalant amb elogi el pla cultural de l'Associació Catalana d'Estudians i d'una manera especial el cicle de lectures i conferències literàries que en fa part.

— Al Llabor de Gènova, G. Prampolini ha traduït un conte d'Alfons Ma-seres.

VOS, NACIONALISTA

que onyofaven un diari integralment nacionalista, ja teniu

"LA PUBLICITAT"?

M. Clemenceau a Amèrica

La Conferència de l'ex "Primer" francès a Boston

El "Tigre" pregunta si s'ha de perdre en va la obra de M. Wilson

Boston, 25. — L'ex-president del Consell de ministres de França, M. Clemenceau, ha donat una conferència davant de més de 3.000 persones, moltes d'elles il·lustres.

Començà assenyalant el fet que després de tres anys de concertat el Tractat de Versalles aquest no ha estat aplicat encara i les clausules del mateix s'han convertit en paper mullat, puix Alemanya no les observa.

Tal situació, afegí, és la causa de la terrible crisi que estem travessant.

Digué el vostre president Wilson, que Amèrica havia anat a la guerra amb el desig de crear un món millor, en el qual imperessin la llibertat i la justícia. Jo vint a preguntar-vos si penseu fer quicòm per a continuar l'acció que aleshores deixaren en suspens, o bé si perdereu amb la vostra inacció d'ara la vostra activitat d'aleshores.

Nosaltres, després de concertar l'armistici, fègem un Tractat, gran part del qual està format per textos americans, redactats per Wilson, en quant als drets de l'home. I malgrat això, després de tants oferiments heu deixat abandonats als països que demanaven justícia.

Per França hi han dues qüestions primordials, a les quals cal atendre amb la major urgència. La primera es relaciona amb les reparacions i la segona és la seguretat del seu territori.

Res no s'oposa en l'actualitat a la possibilitat de relacions, àdhuc amistoses amb Alemanya, però recordeu que des dels primers moments fèreu a aquest país concessions que els americans mai haurien fet a ningú en matèria de negocis.

França estàgué molt lluny d'ésser la més exigent, i amb tot malgrat de la victòria un contribuent francès paga 45 dòllars de contribució, mentre que un alemany en país vençut, en paga solament quinze.

Recordeu a més a més que Lloyd George i Wilson es comprometeren a garantir la seguretat de França en el Rhin, essent així que França ha d'assegurar-se avui per si mateixa aquesta seguretat, puix de no fer-ho així, l'abandó en què l'havem deixada. L'exposaria a perills encara molt més grans dels que ja existeixen.

Recordant les acusacions de militarisme, diu que si França tingués de certa manera no ésser víctima de noves agresions, disminuiria més del que ho ha fet el seu pressupost de Guerra i reduiria més el seu servei militar.

França, en defensar al Rhin, defensa també a Europa.

Parlant dels pressupostos en diversos països assenyalà que l'any 1921, les despeses militars d'Amèrica eren superiors a mil milions de dòllars, les d'Anglaterra a 840 milions i les de França sols arribaven a 435.

No es pot dubtar, diu després, que Alemanya prepara una nova guerra i ni res ni ningú la dotaran en tal disseny, sinó formen una muralla contra les intencions germàniques pel mitjà d'un Estat acord entre Anglaterra, França i els Estats Units.

La unió de les democràcies ha de començar immediatament a donar el seu fruit. Aneu a la Conferència de Lausana i assumiu-ne la direcció; la vostra presència demostrà que no discontin per a dominar, sinó perquè us faci justícia.

Una clamorosa ovació acoït aquestes darreres paraules de l'ex-president francès, que ja havia estat interromput repetidament vegades pels aplaudiments durant el seu discurs.

Davant els insistents aplaudiments de la multitud, el senyor Clemenceau tingué de saludar diverses vegades a l'auditori que l'estigué viciant llarga estona. — Havas.

EL CONSELL NACIONAL AUSTRIAC

Viena, 25. — El Consell Nacional ha aprovat per 103 vots contra 88 la ratificació dels tres protocols aprovats per la Conferència de Ginebra. — Havas.

DES DE PARIS

El premi Balzac i la venalitat literària

Posar la ploma a l'encant per a l'abús del major ofertor, cosa és, per malaventura, que ha entrat en els costums de molts escriptors des dels temps de Roma, en què l'histrionisme assolí el Puigmal de la grandesa. La venalitat en la literatura fa també de les seves a París, i París, en efecte, viu molt d'aquesta literatura que és va metalitzant en sentit financer, per al qual fi entre certs autors i entre certs editors, no es veu altre mètode a seguir que la satisfacció dels gustos del públic. No és qüestió de dirigir els passos del públic vers les cimes de l'esperit, és qüestió d'adular les seves febleses. Tot el més s'escriu en forma que l'edifici de l'obra literària tot i mostrant-se bastit amb elements de corrupció, serà coronat per un problema d'alta mentalitat. Així, en "La Garçonne", d'En Marguerite, que tan d'escàndol ha fet darrerament entre els cercles on es fa professió de culte a la dignitat de la bona gràcia: si allí veiem l'amor col·locat sota l'arquitectura dels sentits—i pintat amb quins colors més vius!—veiem també com la felicitat no es troba en l'acaronament de la sensació, es troba només fugint de la preocupació introspectiva de si mateix vers l'altreisme o vers el treball. Marguerite, sigui dit de passada, exposa els daltabassos perquè és malmesa una senyoreta que vol fer l'experiència de la vida de l'altre sexe, amb la il·lusió d'atènyer-ne la igualtat; i cau d'abisme en abisme per aquesta marrada fins al moment que un amor sà la salva dels vicis més abjectes, molts d'ells en la societat mundana tant de moda avui; doncs el fons de la naturalesa de Mónica era bo; gràcies a aquests fons i només pensant nosaltres que la dona pot elevar-se fins a la intel·lectualitat de l'home aportant-li un element inapreciable d'optimisme en la vida. Al costat de la novel·la d'En V. Marguerite podem posar "L'Éphémère", de Marcelle Vieux, els vint anys de la qual revelen una precocitat com a escriptora i una lucidesa gairebé sense exemple; empra la Vieux el mateix mètode d'exposició de fets socials a resoldre millorant la pintura de passions canallesques entre feixidors, en una vila industrial; i fa pena pensar que una escriptora tan jove com la Vieux vegi la vida pel seu costat més negre, pel seu altre més baix. Per què s'instal·la en dins les manifestacions de la més depravada sensualitat, quan l'existència dels homes i la de les dones ofereix, a més assumptes per a tractar de més noble categoria?

Escriptors tan celebrats en els cercles ben "pensants" com Marcel Proust, que ahir, per cert, el pobre va deixar d'existir, no deuen sentir la complacència que experimenten en la descripció dels vicis de certa ociositat elegant entre l'aristocràcia i la diplomàcia, com en "Sodome et Gomorrah"?

La història de la sensibilitat contemporània és així escrita per un autor que és tingut com un dels més fidels a les grans tradicions de la literatura francesa, a jutjar per la factura del seu estil; però Proust només ha vist alguns dels aspectes més irregulars d'aquesta sensibilitat i no els que, per a l'equilibri social, li serveixen de contrapes.

Unanimitat per refinat que sigui a través de la cultura no predomina d'una manera constant sobre el sentiment de dignitat de l'home. Per bé que no sigui de moda per guerdil d'èpica, però no centrista elar l'home, quantes de problemes de la inquietud i de la dissonància de l'ànima moderna, i quan profunda i quan alta i quan diversos, no va tractar el dramaturg noruec per a desvetllar les nostres consciències, per fer-les sortir dels llims, per dur-les a la joia sana d'una intel·ligència noble? La direcció que ell assenyala és encara oberta a més d'un pelegrinatge.

Aquest preàmbul no és inútil per a entrar en la malícia que anuncia el títol d'aquestes notes. Mai com ara s'han instal·lat tant premis literaris i mai com ara la literatura no ha descendit tant de categoria; no volem dir que així sigui la conseqüència d'allò, tot i tenint, no gens menys, certa relació amb el punt suggerit d'abans de la venalitat en la literatura; pensem, pel contrari, que els condecorats d'un art, han de fer a trametre les lletres de cervell a cervell i comunicar els sentiments de cor a cor camí de l'expressió literària tenen dret a ésser retribuïts de la mateixa manera que els treballadors, d'altres professions, d'altres; car és rar l'escriptor que pugui nodrir-se del producte de la seva ploma, enc que s'imposi una tasca formidable de producció, mentre que un pintor, per exemple, en assolir la celebració, sol vendre els seus quadres a un preu que no està en correspondència amb la materialitat del temps que li costa la seva producció. En un parí a tardo dies no

es pot escriure un llibre, però es pot pintar un quadre.

El premi Balzac no ha estat atribuït a dos dels millors llibres d'enguany, els sembla; "Siegfried et le Limousin", de Jean Giraudoux, és més interessant i té més vàlua literària que "Job le Prédestiné", d'Emile Baudouin, el co-premiat. En Giraudoux és un escriptor dels recents vinguts que més es caracteritza per l'originalitat del seu estil, castigat un xic, per l'originalitat de la seva observació i per la concordança de la seva fantasia amb les tendències d'avui; en ell és de remarcar un voler de no semblar-se als altres i un esforç constant de sacrifici a aqueixa voluntat. En la seva obra es troba d'un soldat francès que caigué ferit durant la guerra i havent totalment perdut la memòria, és transportat a Alemanya pels seus enemics, que el prenen per un compatriota i el reeduquen a llur manera, tant i tant bé que el Limousin acaba escrivint articles de gran mèrit dialèctic, sota les inicials de S. V. K. Això serveix de pretext a Giraudoux per a estudiar l'ànima enigmàtica de l'Alemanya d'avui i comparar-la a la del seu país, en mig d'una enfollida atmosfera de somni, on ell desplaça una sensibilitat de jugador intel·lectual, el qual té, d'ocell, un art subtil i aconegut al seu servei per a fer resplendir la fina aguda de la seva visió i el festeig del seu esperit, que posa reverberacions d'ironia en les seves frases i puntilleja lluminosa en les seves descripcions. El llibre del seu co-premiat es presta a crítiques d'edificació, per tal que, volent puerilment presentar un tema on la virtut és recompensada, es complau en escenes d'on el libertinatge no és exclòs, cosa que seria d'excusar si les infraccions gramaticals no fossin tantes, segons, en penetrant article, mostra en Paul Souday al "Temps", mig indignat, mig mofant-se'n.

J. PEREZ-JORBA

EXPOSICIONS

GALERIES LAIETANES OLIS I AQUARELLES D'ANTONI PADRINAS

Algunes de les obres, gairebé ses més considerables, varem tenir ocasió de veure-les en el darrer saló de primavera i de decidir-hi els elogis que aleshores com ara creiem que es mereixen. Així ens estalvià d'insistir sobre els mèrits d'aquests paisatges, interpretats amb una patètica molt personal i executats amb una tècnica plena de natural distinció.

En les teles noves o desconegudes per nosaltres, el senyor Padrinas, tot i mantenint-se en la seva tècnica habitual, sembla que hagi concedit una atenció especial a la composició, ordenant l'agrupament de les masses amb una intel·ligent i discreta independència del natural i fent més cabdiosa l'atmosfera d'aquests paisatges, en perjudici de la tendència espontània que consistia en dels atractius més poderosos en les teles a què ens havem referit primerament.

En canvi, les petites notes i estudis que completen l'exposició són d'una deliciosa vivacitat i algunes d'elles, especialment les assenyalades amb els números 14 i 15 i més que cap la que porta el número 24, són veritables entitats, tant pel color com per l'elegant agilitat de l'execució.

En les aquarelles, el senyor Padrinas demostra exactament les mateixes qualitats que en els olis, no existint entre aquestes i les altres obres que exhibeix altra diferència que la que resulta de la diversitat de procediment.

PINTURES DE J. OLIVET LEGARES

El senyor Olivet Legares exposa una abundosa col·lecció de paisatges de filiació netament olotina.

Es evident que el pintor ha pres directament els temes de les seves teles del natural, però també ho és que malgrat l'entusiasme amb què ha envestit l'assumpte, en el seu esperit han pogut més les suggestions de les fórmules dels grans mestres de l'escola gloriosa olotina, des d'En Vayreda i En Galwey fins als més novells, que no pas l'emoció personal i directa. En conjunt, en aquesta exposició hi manca l'accent personal i en molts moments un hom té la sensació de trobar-se davant d'hàbils pastitxos i no d'obres netament originals.

El domini tècnic de què galeja el senyor Olivet Legares posa al servei de l'entusiasme que traça tota la seva exposició, dona dret a esperar d'ell obres en les quals ultra les qualitats externes hi bategui aquella emoció personal que distingeix les obres d'art.

DES D'ALEMANYA

Els avantatges d'esser mal pagador

Es tracta d'uns avantatges locals i temporals. Déu nos en guard d'afirmar que hi ha avantatges permanents i generals en ésser mal pagador. Aquesta concepció tan pessimista del món no la podem pas tenir. I si la tinguéssim tampoc no gosaríem declarar-la públicament. Hi ha coses que encara que siguin veritat no està bé de fer-les correr.

Nosaltres volem creure que tots els avantatges que es poden obtenir anant de mala llei, després es paguen. El que es guanya així no pot ser profit, com diu el nostre poble. Tanmateix, però, havem de confessar que l'esser mal pagador a Alemanya té grans avantatges.

Un amic meu castellà s'ha fet un smoking. El meu amic ja fa temps que és a Alemanya i sap triar el bon moment per a comprar coses. El bon moment és el moment que Poincaré fa un discurs a la Comissió de Reparacions, s'entenda i, com a conseqüència d'un d'aquests fets, el marc baixa sobtadament. Els preus tarden alguns dies, hores, tal volta només, a adaptar-se a la cotització del marc. El meu amic, que ha tingut la serenitat de no comprar res absolutament durant tot el temps que el marc estava estable, tot de sobte es posa a seguir boliques. Li agafa una activitat febril. Compra llibres, sabates, mitjons, mocadors, un capell per a la seva mare, una pulsera per a la seva germana, etc., etc. Darrerament va arribar a comprar-se una escopeta. En totes aquestes coses, el meu amic no hi guanya sinó la diferència de cotització del marc aquell dia li fa guanyar. Però el cas del smoking merex una consideració especial. Aquest cas ha demostrat que el meu amic és un virtuós en matèria de moures habitualment entre les oscil·lacions del canvi.

El meu amic encarrega el smoking. Preu, 40.000 marcs. Eren en aquella època, principis d'octubre, 200 pessetes. El meu amic el troba un xic car, però no regateja. No més diu que no porta cap pressa, que el sastrer és pot prendre tot el temps que li calgui, que no li importa que un altre li passi al davant, etc. Primera prova: vuit dies després. El meu amic, però, es retarda tres o quatre dies (els 40.000 marcs el dia de la primera prova, eren uns 150 pessetes). Ve la segona: proba i el meu amic s'ha oblidat la cartera a casa. No pot pagar, com és costum, en aquells moments (els 40.000 marcs, eren 100 pessetes). El meu amic es fa remetre el vestit a casa. Però justament en el moment que li porten ell no hi és. Però deixa dir que un d'aquells dies passarà (els 40.000 marcs, mentrestant, es tornen 75 pessetes). Però el meu amic se'n té d'anar fora de Berlín i escuria al sastrer una lletra on s'excusa i diu que tant aviat com tornarà, anirà a casa seva a pagar el compte. Passen vuit dies i el meu amic torna, però ha deixat altres endarreriments i no es recorda del compte del sastrer.

Al cap de vuit o deu dies, el meu amic mira la cotització de la peseta a la Borsa (40.000 marcs, són 30 pessetes) i tot de sobte es recorda del seu compromís. Com a home perfectament honorable que és, se'n va, decidit, a casa del sastrer.

—Ja es devia pensar que no li pagaria—fa somrient—. Ve't ací els quaranta mil marcs i en pau.

I amb aquella superèrbia que dona l'haver complert com un gentleman els propls compromisos, fa el xicot:

—Realment, no he restat malcontent del vestit que m'han fet. Vaja, els prometo que seré parroquià.

Coses d'aquest ordre en passen a Berlín cada dia a milers. I és que el Temps és el dimoni que sempre va a favor dels que no paguen. Vos, amic llegidor, teniu un deute en marcs; tot és qüestió que tardeu a pagar-lo, que el temps s'encarregarà de reduir-lo i el potser arribarà dia que no sols el tindreu liquidat sense pagar res, sino que resultarà que encara us donaran diners.

Hom podria pensar que així no més és vàlid per als estrangers, que per a un alemany deure mil marcs, és sempre deure mil marcs. Però així no és cert. A mesura que el marc baixa, l'alemany va tenint més diners i les coses van costant més. El que el més passat es comprava amb cinc avui es compra amb deu i aquell que ahir guanyava cinc, avui guanya deu. De manera que per a l'alemany té també grans avantatges retardar el pagament dels deutes.

Es un fet, per exemple, que preocupa seriosament al Govern, que els impostos es tarden enormement a cobrar. Cases s'edifiquen, per a les quals la contribució imposada és un sacrifici insignificant, tolenen que se'ls imposin moltes per no pagar a temps. La raó és que la reclamació sequeix una tràmia molt lenta. I quan el deutor ha de pagar, el marc ha baixat tant, que la quantitat satisfeta, junt amb les multes no representen

ni la tercera part del que representava l'impost sol al moment que s'havia de pagar.

Un altre cas d'aprofitament de la corba descendent del marc, és el què ha passat a molts estrangers a Berlín. Jo sé alguns casos, sobre tot un de molt característic. Un metge basc encarrega per l'abril instrumental a una casa berlinesa i paga per endavant vint mil marcs, equivalents a dues mil pessetes. Els objectes encarregats tarden a ésser remesos i el metge esmentat, que ha tornat al seu país, fa fer per amics seus que han restat a Berlín, les oportunes reclamacions a la casa venedora, a les quals contesta dient que tot es farà, que no hi ha hagut temps, etc., etc. Pel setembre, s'escau que el metge ha de tornar a Berlín i se'n va a la casa en qüestió a reclamar les coses encarregades. La casa el fa passar amb raons al·lucianes, fins que al final li declara polidament que li és impossible servir-li l'instrumental, però, que si vol li poden tornar els vint mil marcs. Naturalment, ni a l'exterior ni a l'interior d'Alemanya vint mil marcs tenen més de la desena part de la vàlua que tenien en el moment que varen ésser fets efectius.

En fi, que el Temps que s'havia fet una reputació com advocat de les causes justes, s'ha tornat protector dels barres. Allò de que el Temps sempre fa surar la virtut i fa triomfar l'honoradesa ens resulta fals! Déu ésser que la corrupció de la nostra època, ha arribat fins i tot a corrompre aquestes augustes potències impersonals.

Però, qui sap? Potser arribarà un dia que el marc pujarà i el Temps, avergonyit de fer un paper tan lleig, farà la guerra als mals pagadors.

Aleshores, com que cada dia que passi el marc pujarà més, volem com els deutors corrents desesperats darrera els creditors i com aquest, cerquem tota mena de pretextos per a no cobrar.

El món a l'inrevés, vaja!
JOAN CREXELLS
Berlín, novembre.

Universitat de Barcelona

El marquès de Carulla ha marcat a Madrid, on gestionarà afers d'interès universitari.

L'Ajuntament d'Esplugues de Llobregat ha esmercat 2.000 pessetes en material per a les escoles municipals.

El rector remet a Madrid la receptació rebuda amb retard per a l'homeatge a Ramon i Cajal.

Per Reial ordre és nomenat professor de religió de l'Institut de Tarragona En Felip Serrano.

Queda vacant la plaça de mestressa de l'escola de noies de Ferreries (Barcelona), proveïda entre opositors en expectació de destí.

LA MUSICA

Avui, diumenge, dia 26, a la tarda, l'Orfeó Schola Cantorum de Gràcia, dirigit pel mestre Isidre Molas, donarà un selectíssim concert al Centre Regionalista de Sant Joan de Déu.

En el programa, ultra les obres ja conegudes dels mestres Morera, Clavé, Pérez Moya, etc., figuren com a primeres audicions les obres "La Bona Mare de Déu", cançó popular d'En Molas; "Domini de diumenge", de Franz Abt.

LES COMUNICACIONS NACIONALS

Els nostres ferrocarrils estratègics

Anomenàvem en el nostre darrer article ferrocarrils estratègics de Catalunya aquells que es construïssin tenint en compte, per damunt d'altres interessos, les nostres conveniències nacionals; i déiem que eea el Govern de Catalunya, avui, per avui la Mancomunitat, que els havia de portar a cap.

Ens toca ara assenyalar algunes de les vies ferrades d'aquest ordre que ial emprendre amb preferència.

Fixem-nos primer en aquells ferrocarrils que han d'unir el territori comprès dintre de la Mancomunitat amb les terres catalanes que n'estan excloses. Tanim una predilecció per aquestes línies perquè elles, junt amb altres obres públiques que la Mancomunitat ha de procurar d'emprendre aviat, en lligar els interessos materials d'aquelles contrades amb la Catalunya d'avui, han de representar un pas de gegant en la tasca amb prou feines començada de la reintegració a la pàtria de les terres que les divisions polítiques i administratives han anat separant de Catalunya.

La Mancomunitat té ja fet el projecte i el pla d'execució de la línia de Lleyda a Fraga, primer pas de la política ferroviària més ben orientada des del punt de vista nacional. Es principalment a les contrades catalanes avui compreses dintre de les províncies aragoneses on cal amb més urgència fer sentir la política de reintegració. Els pobles de l'antic comtat de Ribagorça i de la Llitera, que parlen català, tenen per centre natural Lleyda; cal, només, unir-los amb aquesta ciutat per un sistema de comunicacions normal, que a si mateix el centre definitiu. El dia que els productes d'aquelles contrades arribin a Lleyda i d'allí s'estenguin per Catalunya, i al mateix temps de les ciutats catalanes, hi arribi l'alenada de civilització que les comunicacions sempre porten, la catalanitat d'aquells pobles no serà tant fàcilment dissortida i sobre tot, en cas de discussió, el seu resultat ha d'ésser favorable a nosaltres.

Pensem que la nostra actual frontera administrativa és artificial i per això mateix fàcil d'abolir i que el nostre límit natural és el de la llengua que subsisteix fa segles. Creiem que pels catalans hi ha pocs problemes tant importants com el de la frontera occidental, que una bona política de comunicacions ajudaria a solucionar.

Per això tot construint el ferrocarril de Lleyda a Fraga, és necessari projectar i estudiar la forma de portar a cap el que partint de Lleyda vagi a trobar el curs de la Noguera-Ribagorça i a sobreix aquest riu fins al peu dels Pirineus. L'únia que caldria completar amb una branca a Benabarre. Aquesta obra seria molt costosa, però, ultra les riqueses que posaria en explotació, la fa indispensable la capital importància que té per a la nostra vida nacional.

Igualment cal preocupar-se dels enllaços amb el baix Aragó. Sembla que l'Estat espanyol vol emprendre de seguida la construcció del ferrocarril d'Alcanvíg a Tortosa i Sant Carles de la Ràpita, de qual fa molts d'anys que es parla. Aquesta línia, si a la fi es construeix, posarà en

comunicació els pobles de la ribera del Matarranya, de parla catalana, amb Tortosa, que és ja llur centre natural, on avien l'alt que culen i on afuïrien també llurs productes minerals.

Es clar que en aquest ordre de comunicacions hi entren les que havem d'estendre cap a la Catalunya francesa. Com més ens relacionem els catalans d'un i altre Estat, més consciència unirem de la nostra unitat; ara cal dir, doncs, com és interessant establir entre les dues parts de Catalunya el major nombre de comunicacions. Encara hi ha molt a fer en qüestió de carreteres, però un ferrocarril que avui es podria ja construir és el que de figures, passant l'actual frontera pel Portús, anés a enllaçar amb la línia d'Elna a Arles del Tech.

Les comunicacions que acabem d'esmentar han d'ésser continuades i completades per altres que tenen com aquelles gran interès nacional: les que enllacen diferents contrades de Catalunya, avui mal relacionades. D'aquestes línies, la Mancomunitat té projectada la de Tarragona-Cervera-Ponts, el complement natural de la qual és la continuació fins a la Seu d'Urgell i Puigcerdà. Aquest ferrocarril podria constituir el tronc d'una xarxa de diferents branques que enllacarien amb les línies existents. Una altra línia indispensable és la que uniria Lleyda amb Mora i Tortosa.

No volem parlar dels enllaços dels ferrocarrils que assenyalarem, ni d'altres línies secundàries, l'establiment de les quals orem molt convenient, perquè el nostre propòsit no és sinó ordinar l'atenció i exposar algunes idees sobre aquest aspecte de la nostra estructuració nacional i l'orientació que creiem que s'hauria de seguir.

Convé repetir fins a interessar-hi definitivament els catalans que millorant les nostres comunicacions ajudem a resoldre el problema nacionalista. Quan els catalans ens ocupem d'aquestes qüestions, havem d'elevare les per damunt dels interessos particulars, financers i adhue comercials, i examinar-les recordant-nos de les conveniències de Catalunya. Pensem que el primer element perquè sigui cosa planera l'establiment d'una bona xarxa ferroviària nacional és el patriotisme dels catalans.

ELIES ROGET I MASSO

ELS CAMINS DE LA LLIBERTAT DE CATALUNYA

PER

A. Rovira i Virgili

Preu: 25 cèntims

De venda, als quioscos, a les Oficines d'"Aolò Catalana" (Trafalgar, número 14) i a LA PUBLICITAT

ACCIÓ CATALANA

TERCER APLEC COMARCAL

Diumenge, 3 de desembre,

A BERGA

Sardanes ; Festes populars
Visita al Pi de les Tres Branques

MITING

Hi parlaran els senyors:

Bofill i Matas

Nicolau d'Olwer

Puig i Esteve

Lluís Jover

Ramón Vinyes

Conferència d'Assegurances Socials

Concert de noves cançons
Poesia de la Música, a l'Ente
per l'

Orfeo

dirigit pel mestre
Palau de la M

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLÒGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA
Dia 25 de novembre de 1922.

Hores d'observació: 7, 13, 19.
Baròmetre a 0 graus i al nivell de la mar, 769.6; 768.1; 768.3.
Termòmetre sec, 6.4; 13.2; 10.7.
Termòmetre humit, 5.1; 9.6; 8.2.
Humitat (centèsimes de saturació), 81; 60; 68.
Direcció del vent, SE.; S.; calma.
Velocitat del vent en metres per segon, 2; 2; 0.
Estat del cel; seré.
Temperatures extremes a l'ombra.
Màxima, 16.1.
Mínima, 6.4.
Oscil·lació termomètrica, 9.7. Temperatura mitja, 11.2.
Precipitació aigua, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0.0 mil·límetres.
Recorregut del vent en igual temps, 30 quilòmetres.
Observacions particulars, boira sobre la mar.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Barcelona: Dues pessetes al mes. Provincies, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis; 30 un any.
Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Dijous passat un grup de mestres i mestresses de l'Associació Barcelonina de Mestres Oficials visitaren la fàbrica de cristalleria que la raó social "Planell i Roba, S. C." té instal·lada a la Carretera de Les Corts.

Els visitants, en nombre de una trentena, foren acompanyats a totes les dependències d'aquella casa tan gran com interessant, amb galanura exquisida, que remercien pregonament i mai no oblidaran. En sortiren ben convençuts de què difícilment haurien pogut acudir a un lloc més a posta per fer-se càrrec dels detalls de fabricació tan necessària, tota vegada que la tasca, la maquinària i els productes elaborats els hi permetrien deduir que la cristalleria Planell i Roba, S. C. és una de les més importants de la nostra pàtria, i restaren meravellats ensenys de trobar a casa nostra industrials com aquests tan meritisssims, que fassin esforços gegants per posar ben alt el sacratíssim nom de Catalunya.

Camusses colors llisos

metre a 4'50 pessetes
Magatzems BELEN Carme, 6

L'Associació d'Arquitectes de Catalunya ha disposat, com acostuma a fer-ho tots els anys, la celebració de solemnes honres fúnebres en sufragi de les ànimes dels arquitectes morts, que tindran lloc el dimarts proper, dia 28 de l'actual, a les deu, en la capella del Santíssim Sagrari de la Catedral.

LA IDEAL SAMARITANA

Arco, 10-Tel. 5 9 A.
Noguera, Capdevila, i C.

LA CASA QUE VEN MES BARAT
les últimes novel·les en Sòs, Llanos, Pances, Velluts, Dovelins i Zenanos

CONFECCIONS

Continuam l'exhibició i reprofessió dels últims models de París en vestits Hata i Seda, Abrics llana i fantasia, Vestits Tailleur i Novel·la BRUSES

OCASIO

Abrics Camussa
Colors llisos. -37-50

L'Institut Médico-Farmacològic celebrà sessió ordinària el dia 27 de novembre, a les deu de la nit, en la que el doctor don Dimeuge Agustí disertà sobre el tema "La cesària com operació d'urgència".

CAMISERIA SANS

Boqueria, 32
Gran assortit en corbals

El Foment Sardanista de Sant Martí celebrà avui, diumenge, a les onze del matí, una audició de sardanes a càrrec de la cobla Cathalonia als carrers Clot-Muntanya.

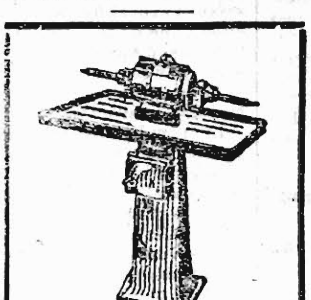
En cas de mal temps, al Centre Nacionalista Republicà.

CAMUSSA MOLT SUPERIOR per a abrics, ample 140 cm., metre, 6'50 pessetes.

Magatzems BELEN Carme, 6

En la secció benèfica-sanitària de l'Institut Duran Arrom, s'han prestat durant el mes d'octubre els següents serveis:
Ordenació de tractament a subjectes que presentaven signes de predisposició a la feridura, 25; visites als dits subjectes, 88; pla de tractament a subjectes cardíacs, 32; visites practicades als dits subjectes, 127.

Els registres mecànics, electrocardiogràfics, de pressions arterials, etc., han estat inherents a les visites.

LIBRANT & FONT
MAQUINARIA
Eines i articles per niquelar

Avisen als seus clients que traslladen llurs oficines i magatzem a la Plaça de Tetuan, 24.

Hem observat que cada dia, en aquelles ridícules escales del carrer de la Plateria—entre 14 i un quart de quinze—hi ha un home que s'entreté a rascar-les amb una escombria de bruc, fent veure que fa quelcom important quan, en realitat, no fa més que atemptar contra la salut dels ciutadans, obligant-los que s'empassin, coll avall, tots els microbis que puguin aver-hi barrejats amb el gran núvol de pols que s'aixeca, a causa de no rascar-ho abans de fer veure que escombra. I diem fer-ho veure perquè el paviment queda igual brut després que abans d'escombrar-hi.

Per a barrets bons i econòmics
Ràmba Canaletes, 5 LLUCH

Ens ha visitat el doctor Ribas i Ribas, preguntant-nos que fem constar que si no es va auxiliar en la seva clínica al jove sardanista que fou atropellat, va ésser degut a que la clínica aquells dies era virtualment tancada per trobar-se el doctor Ribas i Ribas a l'estranger, i en aquestes circumstàncies sols queda a l'establiment personal de servei sense cap mena de competència mèdica, el qual no va gosar prendre la responsabilitat de la cura del jove llesionat.

SANTASUSANA Màquines cosir i objectes usats de totes classes
Preu fix. Tallers, número 41

JOIES VERITABLE OCASIO
i objectes usats de totes classes
Preu fix. Tallers, número 41

La subscripció oberta per la Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat, amb destí a socórrer els damnificats pels terratrèmols de Xile, la suma recaptada fins ara puja 14.100 pessetes.

XAGOLATA GARCIA: REUS

Per motius d'organització s'acorda prorrogar el terme d'admissió de composicions del Concurs Literari Nadalenc dels Poemes de Joventut de Sant Andreu, fins al dia 15 de desembre.

El Jurat es farà públic al publicar el veredict.

MONTAÑA

Vi negre 0'75 amp. litre
Cellers **ARNO & MARISTANY**

La interessantíssima comèdia del gran cronista anglès Jerome K. Jerome que porta per títol "Fanny i els seus Criats", estrenada amb la qual s'inauguraran demà les sessions de Teatre Selecte Nacional i Estranger, se representaran sota el següent repartiment: Fanny, senyora Ortiz; senyora Weterrell, senyora Morera; altre senyora Weterrell, senyora Xarar; senyora Bonnet, senyora Matas; Honoria, senyora Coscolla; R. Joana, senyora Coscolla E.; Anglaterra, senyora Ribas; Escocia, senyora Valentí; Canadà, senyora Coscolla; Irlanda, senyora Altavila;

Benet, Enric Giménez; Jordi, senyor Montero; doctor Freemantle, senyor Guiltart; Wernon, senyor Strams; Ernesta-nena Coscolla F.

La traducció, deguda a l'expert ploma d'En Millas-Raurell, i l'esplèndida presentació escènica, fa esperar una vetllada brillant.

LA REFORMADORA

Girem vestits i abrics al revés
Gran perfecció i puntualitat.
Trafalgar, 9, primer.

La secció de Literatura i Belles Arts de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, Carme, 30, principal, el dimecres, dia 29, a les deu de la vetlla, hi haurà la inauguració del curs, continuant la tasca començada fa dos anys sobre el cicle "Els caràcters". En dita sessió s'analitzarà l'obra del gran poeta català mossèn Jacint Verdaguer, essent no conferenciant el distingit publicista i erudit En Joan Fornell, secundat en la lectura dels diferents fragments fragments verdaguerians per l'Esbart de Rapsodes. Dit acte serà públic.

PARAIQUES CARDUS
Portaferrissa, 10

S'actua activant extraordinàriament la tasca preparatòria per a l'erecció d'un monument a En Pen Ventura, l'instaurador de la Sardana llarga.

A totes les entitats culturals i patriòtiques de Catalunya, així com també a tots els Ajuntaments de les comarques gironines, se'ls ha remès una llista de subscripció per al Monument.

Aquesta iniciativa ha estat acollida amb molt entusiasme, així ho demostren les llistes de subscripció, que tant bon punt han estat rebudes, la majoria d'elles han estat omplertes immediatament i retornades a la Comissió organitzadora.

Galerias Layefanes
CORTS CATALANES, 613
MOBLES, JOIES, TAPISOS
LAMPARES decoració, projectes per eminents artistes

Sabem també de moltes entitats sardanistes, que estan preparant grans festes aprofitant el monument "Pep Ventura". Tot fa augurar un esclatant èxit, el qual permetrà fer una obra digna de l'homenatge.

La Comissió prega a totes aque lles entitats les quals no hagin rebut cap llista de subscripció, que es dirigeixin a l'esmentada Comissió, Rambla de Santa Mònica, 25, i els serà tramesa.

JOIES VILANOVA UNIO. 6

Demà, dilluns, a les sis de la tarda, darà al Foment del Treball Nacional l'última de les seves Conferències a la "Lluita contra la mortalitat infantil" el pare Gracià Martínez. Versarà sobre "La cultura de la dona a la llar".

COL·LEGIALS
CAPIES
IMPERMEABLES
SUPERIORS
CASA ROSICH
Ronda St. Pere, 7
Plaça St. Anna, 9
BARCELONA

El vinent mes de desembre obrirà la "Lluita contra la mortalitat infantil" un nou consulti de Puericultura a la Parròquia de Nostra Dona del Carme, que, com és sabut, està emplaçada en una de les barriades més populoses de la nostra ciutat.

Pagant crescudes despeses l'habilitació d'un local d'aquesta índole, la Junta prega als beneficiaris de l'obra que poden despendre's d'un pesa-ebé, d'un armari, una tala escriptori, etc., que li facilitin la manera de dotar-lo dels necessaris mobles i material corresponent, avisant a la Llibreria Lúrgica, Claris, 15, a fi de passar a recollir-ho.

"HOLOPHANE" (aparells i reflectors d'il·luminació). S'economitza un 50 per 100 de cost de fluid elèctric. Gran varietat de tipus. Concessionaris exclusius per a la venda a Espanya
METRON, Plaça de Catalunya, 17

PANA LLISA, en colors i negre,
metre a 4'50 pessetes.

Magatzems BELEN Carme, 6

Als advocats i als artistes
Els assumptes interessants requereixen arguments lluminosos i genials.
Res estimula tant la intel·ligència com una tasca de café pur, però amb pur i d'alta qualitat com el café **LA GARÇA**, perquè les qualitats baixes poden enanyar el paladar però no despertent l'entusiasme.
El café **LA GARÇA** es ven als col·mados.

CORDILLERA

Vi blanc, 0'75 amp. lit.
Cellers **ARNO & MARISTANY**

La Comissió executiva de l'homenatge al il·lustre senyor tinent d'alcalde del districte deu, en la reunió celebrada el dia 24 del que som, per a procedir a l'aprovació de comptes de dit festival, s'acorda fer públics els següents acords:

Que totes les entitats adherides a dit homenatge que desitgin fer quelcom comprovació sobre l'estat de comptes, podrà fer-ho tots els dies, fins al primer de desembre proper, de sis a vuit de la tarda, al domicili del president, carrer de Pere IV, núm. 159, baixos.

Que la persona que havent contribuït amb algun donatiu a les despeses de l'homenatge no tingui el corresponent rebut, podrà reclamar-lo abans de la data esmentada.

S'agra Tel. 1472 A. Banyeres
Pol, 11

El cònsol general de Bèlgica a Barcelona preve als belgues prófugs i desertors que tenen tot interès a presentar-se amb urgència a la Cancelleria del Consolat General, amb el fi d'assabentar-se de les noves disposicions que acaben d'ésser preses per a regularitzar llur situació militar.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia té dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

El proper dimarts, dia 28, a les deu de la vetlla, se celebrerà a l'Ateneu Enciclopèdic Popular la primera de les conferències que ha organitzat la Secció d'Estudis Polítics i Socials de la dita entitat sobre "El moment polític i social a Catalunya", la qual serà donada per l'ex-diputat a Corts i distingit publicista En Marcell Domingo.

PARAIQUES CLAPES
Ferrer, 14, casa

El dia 30 del que som, a les set de la tarda, acaba el termini concedit per a la presentació de proposicions en el concurs obert per a la construcció del Palau de les Nacions de la futura Exposició.

Tenint present que tal concurs té caràcter internacional, la comissaria, desitjant rodejar-lo de tota mena de formalitats, ha disposat que de la recepció d'actes i de l'obertura de plics se n'aisequi acta per un notari de l'il·lustre Col·legi d'aquesta ciutat, així el dia abans indicat es constituirà a les oficines del carrer de Lleyda, en les quals romandrà fins a l'hora que expiri el termini de presentació.

Ostres **BON-TEMPS**, Quintana, 7.
PANA ANGLESA EXTRA en colors, ample 120 cm., metre, 22 pessetes.

Magatzems BELEN Carme, 6

L'"Economato de Barcelona", després d'alguns dies de tenir tancades les portes, a causa de diferències amb el personal, les ha obertes de nou, veient-se com mai afavorit per les demandes i compres que hi realitzen els socis de la "Caja Mutua Popular".

Si teniu mal de coll useu **FARINGOL**
Demaneu-lo a les farmàcies i Ruta, Sant Pere, 30, farmàcia Aragó.

JA HA VIST
ELS MOBILIARIS
COMPOSITS DE REBEDOR,
SALA, MENADOR I DORMITORI DE
3.000 a 6.000 Ptes.
A l'EXPOSICIÓ DE CAN REIG BARCELONA
(Cassa Rambla de Catalunya i Carrer de Gràcia)

La Comissió executiva de l'homenatge al il·lustre senyor tinent d'alcalde del districte deu, en la reunió celebrada el dia 24 del que som, per a procedir a l'aprovació de comptes de dit festival, s'acorda fer públics els següents acords:

ESPORTS

La visita del "S. K. Oeshle Karlin", de Praga

El Club Deportivo Espanyol, després d'actives negociacions, ha aconseguit fer venir a la nostra ciutat ultra l'esmentat Club Lxco, al "Vereinfur Rassenpiele", de Mannheim, campió de la regió del Rin i finalista del Sud d'Alemanya. Les dues visites tindran lloc el 8-10 i 24-26 de desembre, respectivament.

De les nostres notícies, l'equip de Praga ve reforçat amb set equípils internacionals, entre ells, comptant-s'hi al famós Kaliba, el millor porter de Txecoslovàquia, del qual el nostre públic en guarda un tan grat record, per haver-lo ja admirat en els partits de l'estadi.

Considerant que el "Karlin" és un dels més famosos equips d'aquell país, hom preveu dos bons partits per als propers dies 8 i 10 de desembre.

Els partits d'avui

Els encontres de Campionat començaran avui a les 2'45 de la tarda; pel que es refereix al de la Unió Esportiva de Sana, amb el Barcelona, ens diu el Comitè Provincial haver limitat molt severament el nombre d'entrades, puix la demanda quadruplica la cabuda del camp.

Segons notícies rebudes, arbitrà el senyor Larrinaga, de Castella, si és que aquest ha pogut emprendre el viatge amb temps necessari.

Els dos altres partits prometen ésser també d'un gran interès; la formidable victòria obtinguda darrerament pel Badalona ha fet créixer d'alta manera l'entusiasme dels seus elements, que des d'ara pot assegurar-se que el Júpiter haurà d'empleiar-se a fons per a contrarrestar al seu contrincant.

Sobre el partit Europa-Espanyol també hi giren molts comentaris, puix la situació del "cas Zamora" com més va allargant-se més se complica. I si l'Espanyol continua guanyant partits, hom pot creure mai que s'accontenti anant perdent els punts? Es difícil de creure això. El cert és que fins ara no es veu per cap banda la solució que pugui ésser donada a tan espinesa qüestió.

MOTORISMA
La prova per a equips del Moto Club de Catalunya

El Moto Club de Catalunya organitza per al dia 17 de desembre la seva setena prova per a equips, que es correrà d'acord a les següents condicions:

Reglament general de la Federació Internacional de Clubs Motociclistes.

Equips de quatre concursants, la inscripció dels quals se farà pel mitjà d'un d'ells, que serà designat com a capità de l'equip.

Cada un el formaran un autocicle, side-car, motocicleta i el quart vehicle serà lliure d'elecció.

S'estableixen dues categories d'equips; una de composició completament lliure en el que es refereix a la cubició i un altre de side-car cubit fins a 500 c. c. o de moto fins a 300 c. c.

La primera categoria deurà fer un promig de 40 quilòmetres i la segona de 35 quilòmetres per hora.

El plaç d'inscripció acaba l'onze de desembre, havent d'adreçar-se com de costum a la secretaria del Club.

El programa de Penya Rhin per a 1923

Després de l'èxit assolit amb el seu II Gran Premi Internacional de Voitures, el qual amb absoluta unanimitat ha estat reconegut com la prova d'automòbils de 1.500 c. c. més nodrida en concursants i de lluita més dura, entre totes les que aquest any s'han corregut a Europa, els elements directores de Penya Rhin es preparen ja per a desenvolupar el seu calendari motorista de l'any proper, del qual varen ésser concretades les línies generals en la darrera sessió de Directiva.

A dita reunió s'acorda sol·licitar de la Cambra Sindical de Constructores i del Reial Automòbil Club d'Espanya el corresponent permís per a realitzar el III Gran Premi de Voitures el dia 17 de juny i la cursa en la pujada de la Rabassada el diumenge següent, o sigui el 24 de juny.

Al projectar la celebració d'ambdues proves en dos diumenges consecutius, els directores de Penya Rhin han tingut en compte les manifestacions de la majoria dels conductors que varen participar a la Cursa de Vilafranca, els quals, al anunciar el seu ferm propòsit de venir a córrer en el Gran Premi de Voitures de l'any que ve, digueren també que els plauria molt prendre part a la Cursa de la Rabassada, que vindrà, doncs, a establir-se com clàssica, al calendari català.

Ultra d'aquestes curses, Penya Rhin ha demanat, també, permís per a celebrar un quilòmetre llançat en una data del mes de febrer, que seria en breu designada, així com el lloc de celebració de la mateixa.

Per a començar les gestions re-

ferents a les referides curses, dintre de pocs dies sortirà cap a Madrid el president de la Penya, En Joaquim Molins.

La Secció Aeronàutica de Penya Rhin — Una il·lustració

Ha quedat recentment constituïda, dintre de Penya Rhin, la Secció d'aeronàutica, que amb l'entusiasme característic en aquella entitat, ha començat a treballar activament per a realitzar diversos actes que poden i deuen traduir-se en gros benefici de l'aeronàutica civil, que porta avui una vida pobre entre nosaltres.

Entre els projectes de la secció figuren el d'una Exposició per a la divulgació de la tècnica de les construccions aeronàutiques i l'establiment d'un camp-escola d'aviació civil a Blanes.

En són viatge a Madrid, el senyor Molins farà també algunes gestions relacionades amb aquest darrer projecte.

També se'ns ha parlat de la possible organització d'un concurs de vol a vela.

La Junta de la secció d'aeronàutica de Penya Rhin la componen elements, pilots civils en la seva majoria, havent quedat els càrrecs de la mateixa coberts en la següent forma: Jaume Fonrodona, president; Lluís Bertrand, vice-president; Antoni Armand, secretari; Casimir Soler i Josep Fons, vocals.

BOXA
El primer Campionat oficial

Organitzat per l'Agrupació Esport Púgilística, el divendres, dia primer de desembre, tindrà lloc a l'Iris Park el Campionat d'Espanya de pes welter, amb el combat: Joaquim Valls, campió, contra Pere Sàez, aspirant.

Els organitzadors de les vetllades A. E. P. desitjant donar-li una importància com fins ara mai s'havia conegut, han combinat un programa monstre, que fa de la vetllada l'acte pugilístic més important que s'haurà realitzat a Barcelona d'ençà que es practica el noble art.

El programa serà cinc combats, tots ells en rounds de tres minuts i amb guants de quatre unces.

En quatre rounds, el batallador Mural, un dels millors pesos mosqués que tenim, serà oposat a En Manel Bosch, també com ell considerat com el millor de la seva categoria, i En Josep Gironés, formidable pes ploma que tan forta impressió ha fet pels seus combats, molts dels quals ha guanyat per k. o., serà posat davant d'En Brown.

En vuit rounds, En Michel, campió de Lorena, combatrà el futur campió del pes ploma, En Alfons Calizares, vencedor d'En Miró per k. o. i del "as" francès August Grasi.

En deu rounds, el negre americà Al. Baker, força conegut del nostre públic, afrontarà al migfort francès Mokadoni, boxador encara verge de cap desfeta, i finalment, en dotze rounds, segons acord de la Federació, En Pere Sàez serà oposat a En Joaquim Valls per a disputar-li el títol de la categoria.

Aquesta vetllada, no tan sols per ésser la més important de quantes s'han fet, més per la valua dels que hi prenen part, és esperada amb gran expectació pels nostres entusiastes.

El Centre Excursionista Barceloní farà demà la següent excursió.

Sabatell, camí de Les Salces, Castell, El Davi, Coll Gabaig, Coll d'Eres, La Mata, Terrassa.

El Grup Excursionista "Barceloneta" (Secció J. N.) farà demà dues importants excursions.

Una a l'antic poble de Mura, visitant-ne les coves.

Sortida a tres quarts de cinc dels Ferrocarrils de Catalunya.

I una altra, familiar, a Blanes, Santa Cristina i Lloret de Mar.

Sortida a dos quarts de cinc del local social (Sant Miquel, 3).

GOVERN CIVIL

UN RUMOR HA DIMITIT EL GOVERNADOR?

Ahí, al matí, corregué el rumor que el general Ardanaz havia dimitit. Unes veus deien que prengué aquesta resolució, molest per l'actitud de la Mancomunitat, i altres deien que era perquè trobava la situació social de Barcelona més difícil del que s'havia pensat.

Al migdia els periodistes preguntaren al secretari del Govern civil què hi havia de cert del rumor, i el senyor Junquells donà testà que no en sabia res absolutament.

A la tarda el rumor circulava amb singular insistència i el alguns centres es donava la dimissió per cosa segura.

Són molts els que creuen que en la sessió d'avui de la Conferència d'Assegurances trobaran la clau de l'enigma, que, pel i pot, bé podria ser que no passés d'un incident provocat pels que amb intencions perfectament menyspreables han suggeronat al senyor Ardanaz fent-li donar un pas en fals.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

La Post-Guerra

Mr. Pierpont Morgan, l'única esperança per a la reconstrucció d'Europa

París, 25. — La comissió de finances franceses declara que caldrà recórrer a un emprèstut per resoldre el problema de les reparacions i confia amb la intervenció del finançer nordamericà Mr. Pierpont Morgan, el qual, en el seu concepte és l'únic home capaç de treure a Europa de les actuals circumstàncies.

Mr. Morgan és esperat avui o demà a París, hon celebrará diverses entrevistes amb el ministre de Finances, Mr. de Lasteyrie, per posar-se d'acord sobre l'emprèstut que demana Alemanya.

Mr. Pierpont Morgan romadrà alguns dies a París.—Havas.

Nova York, 25. — Se sap que Mr. Pierpont Morgan serà l'observador nordamericà a la Conferència de Brusselles.

En Morgan ha treballat per a trobar la manera de concloure un emprèstut internacional, ad-huc després del fracàs de la Conferència de banquers. Ha estudiat també durant dues setmanes la situació financiera d'Alemanya.—Radio.

ELS PREPARATIS DE LA CONFERENCIA DE BRUSSELLES
UNA NOTA OFICIAL

Londres, 25.—L'Agència Reuters publica la següent informació:

En els centres autoritzats no s'han conegut encara de cap proposició perquè es reunixin els ministres aliats en conferència preliminar, abans de la Conferència financiera de Brusselles, sense que sàpiga el Govern britànic ni tant sols n'està fixada definitivament la data d'aquesta darrera Conferència.

En aquests centres es fa constatar entre altres coses que la qüestió de les reparacions degudes per Alemanya ha d'ésser liquidada per complet en un esdevenidor immediat, però no poden emetre judici definitiu respecte dels conseqüents acords abans de rebre del Govern francès proporcions en tal sentit.—Havas.

LA SOCIETAT DE NACIONS
ELS TREBALLS DEL RESSORT
GIMENT D'AUSTRIA

Ginebra, 25.—Es troben ja en aquesta ciutat amb objecte de celebrar una reunió preliminar els individus que integren la Comissió de control prevista per la Societat de Nacions per veure pel ressorgiment financer d'Austria. Han estat invitats a prendre part en aquesta reunió tots els països que han acceptat de prestar garantia per l'emprèstut austriac.

Espanya està representada per M. Cristófor Botella.—Havas.

ELS PREPARATIS DE LA CONFERENCIA DE BRUSSELLES

París, 25.—En aquesta capital està portant-se a cap un canvi d'impressions entre els ministres angles, francesos i italians per a fixar la data de la reunió dels primers ministres i ministres d'Assers Estrangers de Bèlgica, Anglaterra, Itàlia i França, reunits en la qual han d'ésser determinades les bases de la Conferència financiera de Brusselles.—Havas.

LA SITUACIO A DUBLIN

Dublin, 25.—La nit passada i tot el dia han transcorregut amb calma.

Sembla haver acabat la vaga que s'havia declarat amb motiu de l'execució d'Ersine Childers. La gendarmeria de l'alcaldia de Cork segueix fent la vaga de feina davant la presó de Montjoy.—Havas.

PRESONERS EMBARCATS

Limerick, 25.—Quatre cents detinguts polítics irlandesos han estat traslladats amb una forta escolta a bord d'un vapor que es fa immediatament a la mar amb ruta desconeguda.—Havas.

NOUS REBELS CAPTURATS

Londres, 25.—Comuniquen de Dublin al "Times" que el general Mackean ha capturat en un combat entornat prop de Newport, 70 rebels. Durant la lluita moriren 3 governamentals.—Havas.

UNA PROTESTA PER L'EXECUCIO D'ERSKINE CHILDERS

Londres, 25. — La Secció londinense de la "Self Determination" ha publicat una nota protestant contra l'execució d'Ersine Childers, qualificant-la d'assassinat contra llei.—Radio.

NO HI HA DETALLS DE L'EXECUCIO

Dublin, 25. — El Govern irlandès continua mantenint secrets els detalls de l'execució d'Ersine Childers. Sembla que fou afusellat a Kilmahonhouse. Es temen disturbis amb motiu del mite de dones que es celebrà amb Radio.

TELEGRAMS

La Conferència de Lausana

La Comissió territorial i militar s'ocupa de la zona desmilitaritzada i del port de Dedeagatz

Una declaració de l'observador nordamericà: Manifestacions del general anglès Robertson: La qüestió dels petroli: El que diu el delegat rus Vorovski

Crisi ministerial grega

Lausana, 25.—S'ha reunit la comissió territorial i militar per a conèixer l'informe de la subcomissió encarregada d'estudiar la desmilitarització d'una zona al llarg de la frontera de la Tràcia Oriental i l'accés econòmic de Bulgària al mar Egeu.

Aquest informe no conté més que iniciatives i proposicions condicionals, la realització de les quals depèn de decisions d'ordre més general que prendrà la Conferència.

Oficialment quant menys, la Conferència no s'ha ocupat encara més que de la sortida de Bulgària al mar. No solament ha estat deixada en suspenso tota decisió sobre la sort de la Tràcia Occidental, sinó que fins i tot s'ha deixat la Conferència d'abandonar tot altra aspecte del problema de la pau oriental.

Es nota, amb tot, en alguns cercles de la Conferència, una tendència a modificar aquest mètode de treball, que retindria masses setmanes a les delegacions a Lausana.—Radio.

Lausana, 25.—La Comissió que entén en les qüestions territorials ha aixecat acta de l'informe que li ha remès la subcomissió corresponent, informe en el qual van determinades les condicions per la desmilitarització d'una zona que s'estendrà des del mar Negre fins al mar Egeu, preveient la formació d'una Comissió internacional per la construcció en condicions d'exploració d'un port pròxim a Dedeagatz i l'exploració de la via fèrrea.

Aquest informe no formula cap precisió per la solució de la qüestió de fronteres.—Havas.

Lausana, 25.—Davant la Comissió militar i territorial les tècnics han opinat que la zona del riu Maritza ha d'ésser desmilitaritzada i no pas neutralitzada. En aquesta zona va comprèn la ciutat d'Andrinópolis i separa Turquia i Grècia per una banda i Turquia i Bulgària per l'altra.

El turc accepta la creació d'una zona desmilitaritzada i el desmantellament dels forts i proposen certes garanties d'ordre interior, una de les quals podria ésser la dels signataris del pròxim tractat.

La Comissió senyala a Turquia que encara que la seva proposta és interessant es troba fora del marc de la discussió.

El perill bulgarès exposa que és impossible d'organitzar tècnicament la sortida de Bulgària al mar Egeu, puix que Grècia està en possessió de la zona de Dedeagatz i els seus ferrocarrils.

El senyor Venizelos, delegat grec, s'oposa a les peticions del tècnic bulgarès, declarant que Grècia s'ha sacrificat ja massa. Grècia acceptaria la creació de la zona de Dedeagatz—afegí—ofertant a Bulgària una forma d'arrendament del port, però conservant Grècia la propietat d'aquest.

Bulgària demana a Grècia una veritable cessió territorial, però el meu país no pot consentir-ho per no considerar-se vençut pels bulgaresos.—Havas.

LA SESSIO D'AHIR

Lausana, 25.—Al començament de la sessió d'ahir Ismet-Paixà feu els arguments presentats a l'observador anglès.

El ministre de Servia es mostrà contrari a l'establiment de regions autònomes a la Tràcia Oriental, puix va dir que constituïrien un continuat perill.

Lord Curzon, que fins ahir havia mostrat gran simpatia als turcs, anunciant-los amics, ha restablert avui la distància refusant amb energia els arguments d'Ismet-Paixà.—Radio.

Lausana, 25.—Avui no s'ha publicat cap comunicat oficial sobre la sessió d'ahir, malgrat que ha celebrat la Comissió d'assumptes territorials i militars.

Se sap, amb tot, que lord Curzon proposa que quedin en suspens totes les decisions definitives sobre la Tràcia oriental i a més afirma que tots els plenipotenciaris es mostraren de perfecte acord amb la tesi anglesa.

A la sessió d'ahir, la Conferència abordà la qüestió referent a la sortida de Bulgària al mar Egeu.—Havas.

UNA DECLARACIO DE L'OBSERVADOR NORDAMERICÀ

Lausana, 25.—A la sessió d'ahir tingué lloc la lectura d'una declaració formulada en nom del seu Govern, declaració a la qual s'exposava que el Gabinet de Washington judica que els acords anteriors recaiguts entre les potències per a establir una zona especial d'influència a Orient, no estan en harmonia amb els principis d'igualtat de tracte econòmic que per totes les nacions reclamen els Estats Units.

L'escrit acaba dient que Nord-Amèrica no reclama res que estigui en desacord amb els principis exposats i que per tant, en nom del Govern americà demana que es reconegui per tot el món el dret de porta oberta a Orient.—Havas.

UNA NOTA DE TXIT

Londres, 25.—El representant dels Soviets a Lausana ha transmès a la presidència de la Conferència una nota del seu Govern, signada per Txitserin, en la qual es manifesta que les potències invitants de la Conferència, a la invitació que dirigiren al Govern de Moscou anunciant que avisaren amb antelació la data en què s'iniciarien les discussions sobre la qüestió dels Estrets. Com aquesta comunicació no ha arribat al Govern de Moscou s'ha assabentat pels diaris que els treballa de la Conferència la havien començat, la declaració russa ha decidit de marxar immediatament a Lausana.—Radio.

LA QÜESTIO DELS PETROLIS

Londres, 25.—Comuniquen de Lausana al "Daily Express" que, contràriament als desigs de la Gran Bretanya, els delegats americans exposaran avui llur respecte dels petroli de Mossul i el règim de porta oberta a Mitràlia.

Aquesta tesi americana és tan comuna i desfavorable a l'Anglaterra que els britànics de les regions petrolíferes.—Havas.

DECLARACIO DEL DELEGAT RUS VOROVSKI

Lausana, 25.—El delegat rus Vorovski, que representava a Rússia mentre arriba la delegació completa, ha exposat de la manera següent als periodistes l'actitud que Rússia probablement prendrà en discutir-se la qüestió dels Estrets.

Per a Rússia la qüestió dels Estrets és una qüestió vital. És la clau de casa nostra. Nos reservem al control dels Estrets per la Lliga de les Nacions perquè és una organització d'Estat burgès de la qual no podem esperar-ne res de bon.

En donat a entendre després que malgrat dels termes de la invitació, Rússia no podrà assistir a la conferència, ha dit, en l'actitud de concessions pels turcs, a condició que no acceptin els nostres drets i si Rússia rep els nostres drets amb la demanada, així s'establiran els interessos petrolífers de Mossul i les concessions demanades pels nord-americans.

No intervinem en les dites concessions mentre algú de caràcter purament econòmic. Però lluitarem amb totes les nostres forces contra totes concessions polítiques. No admitem cap zona d'influència ni cap protecció especial a establir a Turquia un protectorat europeu. Demanem una Turquia independent i forta.

Encara que no demanem cap part en el districte petrolífer de Mossul hem protestat malgrat això davant d'Anglaterra, contra el que mirava com una influència estrangera massa gran en el país que es refereix a les concessions de ferrocarrils a la Turquia asiàtica.—Radio.

ELS TURCS ESTAN INQUIETS

Lausana, 25.—Als cercles turcs de la Conferència no es confia en les seguretats donades pels Balcans en què es refereix a la pacífica fi de l'apropament entre Rumania, Iugoslàvia, Grècia i Bulgària.

Aquest apropament, es diu, no pot haver-se fet sinó a despeses de Turquia, i el poble turc, instruit pel passat, no es deixa enganyar. Els turcs presenten a Lausana temen que la nova de la reconstitució de la Lliga balcànica produïxi un efecte enutjós a Anglaterra i a Constantinoble.

Ismet-Paixà en parlar ahir amb els principals plenipotenciaris de les grans potències sobre la situació a Constantinoble, no dissimulà la seva aprensivitat envers l'assumpt. Els membres de la delegació otomana declararen que el menys que podien dir sobre això és que el fet ha complert singularment la seva tasca per a l'obra de pau que es cerca a Lausana.—Radio.

Lausana, 25.—La primera Comissió discutí aquest matí la qüestió de les fronteres de Turquia europea.

Els primers delegats de Turquia, Grècia i Iugo-Eslàvia exposaren llurs respectius criteris.

Lord Curzon declarà que els aliats estan completament d'acord i posà de manifest la importància que revesteix l'adhesió dels Estats balcànics a la tesi per ella exposada.

El primer delegat de Turquia exposà en la reunió d'aquesta tarda el criteri del Govern d'Anglaterra respecte de les illes del Mar Egeu, ocupades per Grècia des de l'any 1912.—Havas.

ANGLATERRA HA D'ABANDONAR ELS DRETS

DECLARACIO DEL MARISCAL ROBERTSON

Londres, 25.—El mariscal Robertson declarà a un enviat de l'"Evening Standard": "La Gran Bretanya ha d'abandonar els Estrets, on no es pot mantenir més que amb forces importants, que no té actualment, i les despeses de les quals no podria suportar."

Segons el meu parer, diu el mariscal, no s'hauria hagut d'adoptar mai l'actitud respecte de l'Orient. Aquesta qüestió té dos aspectes. Un de comercial i un altre d'estratègic.

En el que es refereix al primer, no sé que el ministeri de Comerç hagi intentat mai demostrar que el nostre comerç en el mar Negre valgui la pena de combatre per a defensar-lo.

En quant al punt de vista estratègic, no val més que per a una ofensiva que no volem prendre contra ningú.

Ens agradija a nosaltres que el Tàmesis fos obert als navilis de guerra estrangers? No obstant, és quasi el que proposen.

Quan hom s'enganya el millor es donar-se compte que més aviat millor.

En quant a la protecció dels cristians, sempre ens abans dels nostres, dels que es porten a morir allí. Sembla com si volguéssim imposar condicions que els turcs no estan disposats a acceptar i no sabem on ens portaria això.—Radio.

ELS RESPONSABLES

Londres, 25.—Telegrafia d'Albany a l'Agència Reuters, el que segueix:

Continua la crisi provocada per la demanda d'Anglaterra, tendent a que en el cas d'ésser condemnats a mort els ex-ministres i polítics acusats d'alta traïdoria, no fos executada aquesta sentència.

Aquesta denúncia ha estat la causa directa que es negués el senyor Zaimis a encapçalar-se de president del Govern.

Aquesta demanda ha estat en general mal rebuda, però amb tot el representant anglès insisteix en ella.

El corresponent de l'Agència Reuters aquella capital, diu sobre que el ministre d'Anglaterra està resolt a rompre les relacions diplomàtiques i abandonar la capital de Grècia en el cas d'ésser executats aquests polítics i ex-ministres.—Radio.

CRISI MINISTERIAL GRECA

Londres, 25.—Comuniquen d'Albany a l'Agència Reuters que el president del Consell hel·lènic, senyor Krokidas, ha presentat la dimissió col·lectiva de tot el Gabinet.

La situació de Grècia es complica cada dia més, sobretot a Atenes.

Les autoritats militars es mostren intrínsecament i irreduebles en la qüestió del càstic dels ex-ministres acusats d'alta traïdoria.

Les coses que el coronel Gonatas constituirà Gabinet amb membres del Comitè revolucionari, augmenta pel que es refereix a les cartes de Guerra i Marina i fins i tot potser per algunes altres.—Havas.

LA POLICIA TURCA SUBSTITUEIX A LA INTER-ALIADA

Constantinoble, 25. — Després d'una llarga conversa amb el sotscap de l'Estat Major de Retef-Paixà, els comandants de la policia inter-aliada han decidit de confiar la vigilància de la ciutat a la policia turca. La policia inter-aliada interdirà solament en els casos que afectin als seus nacionals.—Radio.

L'EGIPTE A LAUSANA?

El Cairo, 25.—Es creu que Anglaterra ha proposat als Guberns de França i Itàlia que l'Egipte sigui invitat a participar a la Conferència de Lausana.—Havas.

EGIPTE CONTRA ELS EX-MINISTRES TURCS

Londres, 25.—Comuniquen de El Cairo al "Morning Post" que els ex-ministres

tres del Govern de Constantinoble refugiats a abella capital han decidit de residir a La Meca, a causa de l'hostilitat manifesta de la població egípcia.—Havas.

LA SESSIO DEL REICHTAG - EL MINISTRE D'ALIMENTACIO DIMITeix - UN VOT DE CONFIANCA

Berlin, 25.—En començar la sessió d'ahir al Reichstag, el canceller Cuno ha llegit una carta del ministre d'Alimentació, senyor Muller, en la qual aquest presentava la dimissió del seu càrrec amb caràcter irrevocable.

El "populista" Stressemann ha parlat després manifestant que Alemanya no pot esperar ja res de la societat de Nacions que s'ha declarat parcial en l'assumpte de l'Alta Silèsia. Dirigeix després l'orador durs atacs contra França, manifestant que l'odi contra aquesta nació no nasqué a Alemanya fins després del Tractat de Versalles. Es ridícul de suposar—diu—com suposa França, que la baixa del marc sigui artificial i provocada per Alemanya. Nosaltres farem tot el possible per tal de restaurar les regions devastades de França, ja que aquest és el nostre deure, però la política de sancions adoptada per França farà que quan Europa es doni compte del joc d'aquesta nació, el franc baixi al mateix nivell que el marc i la corona.

El Reichstag ha aprovat una ordre del dia concedint un vot de confiança al Govern. Aquest vot fou aprovat per unanimitat, excepte els comunistes i tres diputats ultra-nacionalistes.—Radio.

EL NOU MINISTERE D'ECONOMIA

Berlin, 25. — Ha estat nomenat ministre d'Economia el senyor Saegmisch, president del tribunal de Comptes. Ha estat ministre Finances en el Gabinet prussià de Stöcker.—Radio.

ELS SOCIALISTES I EL MINISTERE CUNO

Berlin, 25.—Durant la discussió de la declaració ministerial en el Reichstag, el diputat socialista senyor Breitshild digué que el Govern Cuno no satisfaria res per ésser un govern burgès.

Els socialistes—afegí—aprovaran la política del nou govern si es basa en la nota de la Comissió de reparacions del dia 13 del corrent si està disposat a realitzar una política d'intel·ligència.

Segon dient que no creu en el nou govern perquè no té capaç d'executar aquests programes i acaba dient: no experimentem cap sentiment de benevolència envers aquest govern i en cas de necessitat farem contra d'ell una enèrgica oposició.—Havas.

LA BANCA LETONA SUSPEN ELS PAGAMENTS

Riga, 25.—La Banca de l'Estat soviètic ha suspès pagaments per manca de metlles.—Havas.

EL REI DE BULGARIA ATRACAT

Viena, 25.—El rei Boris de Bulgària en dirigir-se recentment en el seu automòbil cap a Sofia, carregat en una emboscada de bandits que l'obligaren a baixar del cotxe i li robaron tot el que portava al damunt el Sobirà.—Radio.

REWSKI I PADEREWSKI DONA CLEMENCEAU VISITA A PADEUN CONCERT A CLEMENCEAU

Nova York, 25.—La Premsa comenta l'entrevista de M. Clemenceau amb l'eminent pianista Paderewski, ex president del Consell polonès.

El senyor Paderewski en veure a Clemenceau a casa seva, no pogué contenir l'emoió i abraçant-lo plorant, li digué al·ludint al seu tràgic viatge: "Senyor Paderewski, que he conegut de tota la meua vida".

M. Clemenceau li contestà somrient: "Pardoneu, senyor, és el gran home. Quan a la Conferència de la Pau pronunciareu el vostre discurs sobre la situació de Polònia, em fareu plorar abundantment."

La conversa entre els dos ex-presidents, durà llarga estona. Acabada la conferència, M. Clemenceau, digué a Paderewski: "—I ara que ve a la, quan me donareu un concert de piano?"

—Immediatament—contestà Paderewski.

El senyor Paderewski començà per l'"Impromptu" en mi de Schubert, al qual seguíren altres composicions que M. Clemenceau escoltà devotament.—Havas.

De França

Un avió de 300 cavalls vola, sense pilot, demunt la plana d'Etampes

Le Bourget, 25. — Ahir es verificaren proves de direcció d'un avió a distància pel mitjà de les ones hertzianes, utilitzant un biplà pesat amb motor de tres-cents cavalls.

L'aparell evolucionà bastant temps sense pilot ni passatger sobre la plana d'Etampes amb gran lleugeresa i elegància, i matenx sobre damunt la zona clara que per entre els núvols i la boira.

Totes les proves foren dirigides a gran distància per un pilot confortablement assegut en un silló en el despatx dels enginyers.—Havas.

EN HONOR DE L'AVIADOR MANEYROL

París, 25. — Els dos grups de l'Aviació del Senat i de la Cambra han organitzat una recepció en honor de l'aviador Maneyrol, delmptor del record del vol a la vela. Aquesta recepció es celebrarà a Luxemburg el 28 de l'actual.

El sots-secretari d'Aeronàutica, M. M. Eynac, llegirà la resposta del seu raid París-Marroc i tornada. L'ex-president del Consell, M. Painlevé, que presideix el grup d'aviació de la Cambra, donarà una conferència tractant del vol a la vela.—Radio.

LA REORGANIZACIO DEL MERCAT DELS CANVIS

París, 25.—La Comissió d'Especulacions de la Cambra ha aprovat un informe de M. Dubois sobre la reorganització del mercat de canvis.

Les modificacions que s'introduiran a la llei prohibiran l'exportació dels capitals.

Segons el projecte, cal recomenar: Primer, la reorganització del mercat de canvis de la Borsa de París; segon, crear a la Borsa de París un mercat a termini per a les divises estrangeres; tercer, fer més estricta la llei de 3 d'abril de 1913 que prohibeix l'exportació de capitals.

L'informe demana també que siguin agrajades les penaltats.—Radio.

NO S'APUJARA EL PA

París, 25.—El president en rebre una delegació de la Cambra Sindical de les Esglésies que li anava a presentar les raons que imposen l'augment del preu del pa, no s'ha mostrat convençut, i ha decidit de no modificar el preu actual.—Radio.

LES CAMBRES ITALIANES I LA MORT DE SONNINO

Roma, 25.—A la Cambra de Diputats, els senyors De Nicola, Salandra, Orlando i Mussolini han pronunciat discursos en elogi del baró Sonnino, recentment mort.

Mussolini, en nom del Govern, pronuncià un cordós panegíric de Sonnino, la vida del qual—digué—estigué completament dedicada a la pàtria.

La sessió fou aixecada en senyal de dol.

El Senat també dedicà una sessió a honorar al ministre polític, aixecat-se la sessió en homenatge a Sonnino.—Havas.

PLENS PODERS AL GOVERN

Roma, 25.—La Cambra dels Diputats ha aprovat per 275 vots contra 90, un ordre del dia donant plens poders al Govern per a resoldre el dilemme i sense recórrer a procediments parlamentaris als problemes més urgents d'ordre financer i de administració.—Havas.

ELS CONTRIBUENTS LONDINENS ESTAN INQUIETS

Londres, 25.—La passivitat que el senyor Feina emplenava l'horitzó amenaça de portar a Londres més omenys parals, una inquietud entre els contribuents londinenses per tal com aquesta, des de l'última, estimen prou l'alta la càrrega que damunt d'ella pesa per a atendre les necessitats de la beneficència pública.

A més a més dels senyors Feina londinenses, pregunta el mateix periòdic, havien els contribuents de la capital de suportar també als altres sense feina una atenció de províncies?—Havas.

Compreu calcat a preu regalat

en la sense precedents LIQUIDACIO dels magatzems

Splendid Bazar

71 - Salmerón - 71

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA
CORRESPONSALS:

La situació del Govern

Comentaris als debats parlamentaris

Seria temerari considerar que el debat sobre les responsabilitats en el Congrés quedà virtualment acabat després del discurs del senyor Sánchez Guerra i subsegüent votació del Prieto. Encara falta no poc camí a recórrer, i no exempt de riscos, per al Govern. Però seria així mateix una inexacta apreciació de la realitat desconèixer que el senyor Sánchez Guerra tancà la setmana parlamentària en condicions superiors a les que podia suposar-se.

L'acusació del senyor Prieto, per l'extensió que tenia, estava descomptat que no podia tenir la menor eficàcia. La que s'anomena impropriament dels liberals, puix que porta la firma de totes les altres oposicions, tenia, per la seva concreció, més possibilitats de prendre estat parlamentari, i més estant confiada a un home de les condicions del senyor Alcalá Zamora. I així hauria estat si el senyor Alcalá Zamora hagués pronunciat el seu discurs per a començar el debat, o si abans que el senyor Sánchez Guerra contestés al senyor Prieto. Després del discurs del senyor Sánchez Guerra no n'havia prou amb l'allegat judici que ahir féu el senyor Alcalá Zamora. A partir de l'acte del senyor Sánchez Guerra, se situava en una altra pla més política que estrictament jurídica. No ho entengué així l'ex-ministre liberal i a això deu el senyor Sánchez Guerra que a aquestes hores els ministerials de la seva persona acudim als discursos polítics radiants de satisfacció com en els bons dies que el senyor Sánchez Guerra dissolia el Cos de Correus i les Juntes de Defensa.

El senyor Sánchez Guerra debia una satisfacció als correl·lionaris i a més, que tant li han censurat que portés l'expedient Picasso al Congrés. Home de veritat, el senyor Sánchez Guerra no ha regatejat aquesta satisfacció. Amb la mateixa llesca amb què, a requeriments de les minories, portà l'expedient Picasso, aprofità la primera ocasió per a dir al Parlament: —En aquest expedient no hi ha res que comprometi cap conservador. Exigim responsabilitats? Doncs aquí hi ha els militars. Un centenar de caps i oficials estan encarcerats: en ells pot la justícia venjar tots els enuigs de la nació.

Ningú s'atreveix a negar que, al llarg dels últims dies, el senyor Sánchez Guerra ha aconseguit dominar la sorda inquietud de la majoria del Congrés, preocupada i inquieta per l'acusació de totes les minories, les representacions de les quals en la Comissió ha coincidit en apreciar responsabilitats tan sortint del partit com els senyors Allendesalazar, marquès de Lema i vescomte d'Eza.

Tractant-se d'home de la congruència i entusiasta ofici laudatori del senyor Sánchez Guerra, el sembl no semblarà irreverent: és el cas de què el president del Consell ha de torçar una correcció en plaça partida i d'atendre a dos sectors a l'arena.

Restreñint el Congrés discuteix les resultances de l'expedient Picasso, el Senat tramita el suplicatori per a processar el general Berenguer. Ja està dit com porta la feina el senyor Sánchez Guerra al Congrés. Però, i al Senat? Es desenvoluparà amb idèntica sort?

El senyor Bergamín ja ha avertit l'opinió de què creu pertinent el Govern la concessió del suplicatori del general Berenguer. Però el senyor Sánchez de Toca i els senadors ciervistes i mauristes, pensen el mateix?

Per a salvar l'opinió aparent de la majoria del Congrés, el senyor Sánchez Guerra ha tancat el pas a tota acusació contra els senyors Allendesalazar, marquès de Lema i vescomte d'Eza. Per a evitar el mateix dany al Senat, quin partit prendre?

El Govern, per boca del senyor Bergamín, ja ha avertit la seva opinió: ja no falta sinó que el senyor Sánchez de Toca i els seus amics i els mauristes i ciervistes s'avinguin a votar el suplicatori del general Berenguer. No és fàcil que tots aquests elements desaprofiten l'ocasió de demostrar als que paraven de la Jefatura indiscutible del senyor Sánchez Guerra, que no basta per a mixo que el president del Consell hagi estat misericordiosament el seu mantell protector sobre els tres conspícus amenaçats.

Encara, doncs, no s'han resolt, ni molt menys, les dificultats que per al Govern porta aparellada la discussió de les responsabilitats.

que per al Govern porta aparellada la discussió de les responsabilitats.

UN PROPOSIT DELS REFORMISTES

S'ha fet pública aquesta comunicació:

"La Joventut Reformista General, davant el propòsit per part del Govern d'isolar de tota classe de responsabilitats els homes públics, llançant-la íntegrament a l'exèrcit, com a primer acte de justícia després de la dissolució de les seves Juntes, convoca a tots quants sentin la necessitat de que la sanció nacional per les culpes del desastre africà sigui exemplar i amplíssima (Ateneu, parcs de soldats morts, joventuts escolars societats, organitzacions polítiques, Casa del Poble, Lliga dels Drets d'Home, Comissió pro-presoners i simples amants de la justícia) a una reunió que se celebrarà demà, diumenge, a les nou del vespre, al seu domicili social, per acordar la campanya que ha d'empèndre amb el fi d'evitar que, ja que el poble no va saber sancionar violentament les responsabilitats, es frust l'intent de fer-les totes efectives pels viararis legals, completats amb la resolució sobirana del Parlament, sense la coacció que suposa la ingerència defluidora d'irresponsabilitats amb que preté lliurar de culpa als seus safins la representació actual del poder executiu."

CONFERENCIES

Ahir celebrà el president del Consell de ministres, en el ministeri de la Guerra, una llarga conferència amb En Marcell Domingo.

Tractaren de la situació de Barcelona i d'alguns assumptes referents al districte de Tortosa.

En Domingo ha sortit cap a Tortosa, amb l'express d'aquesta tarda, per tal d'assistir a un acte polític que es celebrarà el diumenge en aquella ciutat.

També En Zulueta va conferenciar amb d'aquests dies amb el ministre del Treball, tractant del problema de la "rabassa-morta". En Calderón va mostrar-se de conformitat amb la presentació d'un projecte de llei a base de la informació practicada.

Alguns delegats del Congrés de la Unió General de Treballadors, acompanyats d'En Largo Caballero i En Teodomir Monódez, visitaren al sot-secretari de la Governació, en absència del ministre, per a presentar-li diverses reclamacions.

El delegat de Burgos va queixar-se de la conducta del governador, el qual no aprova els reglaments d'algunes societats obreres.

El d'Aoiz (Navarra) va formular càrrecs contra el sargent de la guàrdia civil; el de Jijón va doloure's de la conducta de l'alcalde perseguint a obrers municipals afiliats a les societats obreres; i el de Právia denuncià la conducta de les autoritats, contrària al desenvolupament de la propaganda socialista.

ARXIVERS I BIBLIOTECARIS

El ministre d'Instrucció pública, senyor Montojo, ha rebut la visita d'una comissió d'opositors que actuaren en les últimes d'arxivers i bibliotecaris, acompanyats dels catedràtics Amancé Pastor, Ribera i Besteiro, per a pregar-li que no ampli el nombre de places anunciades, puix indignantment se n'aproven més dels que el reglament determina i se'ls hi va concedir plaça.

SOBRE LA SUPOSADA RETIRADA D'EN PRIETO: DIU "INFORMACIONS"

Per conducte que ens mereix bastant crèdit per a assolir la notícia i oferir-la a la publicitat, havem sapigut que el diputat socialista Indalecio Prieto té el propòsit de retirar-se de la vida política.

Desencantats de la propaganda del seu partit que coincideixen amb dos íntims, han portat a l'eloqüent parlamentari un estat d'abatiment que el força, segons s'ha, a un allunyament de la seva actuació tan briosa i remarcada.

En les properes eleccions el senyor Prieto no sols no presentarà la seva candidatura pel districte de Bilbao, que era representat al Parlament, sinó que a més prohibirà que s'usi el seu nom en la propaganda de cap candidatura.

La nova, al fer-se pública, sorprendrà els admiradors del propagandista socialista que en poc temps, ha arribat a adquirir tan gran relleu en la política espanyola.

Interrogat En Prieto sobre el foment de la notícia que publica "Informaciones" ha dit: — Sempre he sentit molt poc estimul per a actuar a la vida pública. Ara aquest estimul és més petit que mai, però atent als deures derivats de la meua representació, sé que de moment no tinc dret a optar.

L'agitació escolar a Madrid

De R. O. es suspèn les classes a la Universitat

La "Gaceta" publica aquesta Real ordre del ministre d'Instrucció pública:

"Excm. Sr.:

En vista de l'estat anormal en què des de fa dies es troba la Universitat Central; tenint en compte el precepte en els articles 243 de la Llei d'Instrucció pública del 9 de setembre de 1857 primer del Reglament de 20 de juliol de 1859 i 19 del de disciplina escolar de 11 de gener de 1906, i d'acord amb el Consell de ministres, S. M. el Rei (que Déu guardi), ha tingut a bé dispensar la suspensió de les classes en aquell establiment fins que el claustre garantitzi la normalitat de la vida acadèmica i escolar, orrorregant-se el curs, una vegada reprès, per tanta dies de classe com la Universitat hagi estat tancada.

De Real ordre ho dic a V. E. per al seu coneixement i altres efectes.

Madrid, 24 de novembre de 1922.—Montejo.

Senyors sots-secretaris d'aquest ministeri i rector de la Universitat Central."

REUNIO D'ESTUDIANTS

Aquest matí s'han reunit novament els estudiants a la Facultat de Medicina, presidint el senyor Sanchis.

Aquest ha pronunciat un breu discurs aconsellant als escolars, a assistir en aquesta tarda a la conferència que donarà un doctor alemany a la sala del Princip. Allí els donarà compte de si el ministre de la Governació els ha concedit o no el permís per a celebrar demà la projectada manifestació.

Com que el senyor Sanchis ha declarat l'honor d'anar a València en representació dels estudiants madrilenys, ha quedat acordat que hi vagi el senyor Moya.

Han acordat també els escolars visitar al doctor Ramon i Calat, nomenat els doni la seva opinió sobre el plei actual.

Finalment, s'ha acordat que en vista de què sentien "habituats" els diferents per a serien acompanyats a la Facultat de Medicina les representacions de la "Gaceta" de demà se celebrin a l'Ateneu o al Rector.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE D'INSTRUCCIO

Aquesta tarda els periodistes han acudit al ministeri d'Instrucció pública, on han parlat amb el ministre sobre el plei que mantenen els estudiants.

El senyor Montojo ha manifestat que no podia dir res, puix l'única notícia referent a aquest assumpte, la publicava la "Gaceta".

Un periodista ha dit: —Si els estudiants, ultra apallissats, són castigats.

No és així—ha replicat el ministre—des del moment que els propis escolars han ofert quanvar, després de resoldre's el conflicte, tot el temps que hagin perdut de classe.

—Però és presumible—ha objectat el reporter—que després sigui destituït el senyor Millán de Priego. Segurament després d'aquesta destitució, els escolars seran indultats.

El ministre ha excusat tota contestació categòrica.

Contestant a altres preguntes, ha dit que aquesta era l'única disposició que estava preparada i que els periodistes no han d'acollir tots els rumors que estan circulant referents a aquest assumpte, perquè molts estan mancats de veracitat.

Ha afegit el senyor Montojo que l'havia visitat una comissió d'opositors al cos de bibliotecaris, acompanyada d'alguns catedràtics, per a demanar-li que no s'ampliïn les places d'opositors aprovats, per oposar-ahí el reclutament.

El ministre els ha contestat que ho tindria en compte.

MANIFESTACIO PROHIBIDA

El Comitè executiu d'estudiants ha rebut un ofici de la Direcció d'Ordre públic denegant el permís sol·licitat per a celebrar la manifestació projectada. La Direcció fomenta la negativa en veure l'itinerari que pensaven recórrer els manifestants comprèn-vies molt centríques.

NO ES TORNARÀ A LES CLASSES

En l'Assemblea general d'Escoles especial celebrada ahir a les quatre de dotze del matí, ha estat presentada i rebutjada per a unanimitat, una proposició aconsellant el reintegrament a les classes en espera d'un moment oportú per a seguir el seu plei contra el procediments policíacs tràgicament condemnats per inadequats i barbars.

Es somen els Krim i tornen els Krim

Diu "La Correspondencia":

"Per informació:

des que acabem de rebre, podem afirmar que la submissió d'Abdel-Krim serà molt aviat un fet.

A més a més podem avançar als nostres lectors la sensacional nova que les gestions del rescat de presoners van per oït bon camí, tant que és quasi segur que molt aviat seran alliberats."

LA BARRA MILITAR DEL MARNOC

S'ha atorgat la barra militar amb el passador de Melilla i l'atua al capità de navili Pérez d'Aubareda, capità de corveta Gonzal de Borbon i Borbon, Adolf H. Tesuna i Palinto de la Rosa i Francisco Pérez Zorrilla, alferre de navili Luis González Ubieta, tinent metge Artur Baldé i Gutiérrez, i a diferents classes subalternes i individus pertanyents a la dotació del cuirat "Alfonso XIII".

UN ACCIDENT

Aquesta tarda han donat el ministeri de la Guerra una comunicació del alt comissari, dient que el cap de la posició Sesteja ha manifestat que explotà un cartutx mauser mentre el llimaba el caporal de la setíma companyia de la tercera bandera Eugeni Guerrero, sent-se una greu ferida en un dit. S'instrueixen diligències.

DE LA COMISSIO DE SUPLICATORIS

En Bartrina, amb el que havem parlat aquesta tarda, ens ha dit que al formar part de la Comissió del suplicatori per a processar al general Berenguer ho fa lliure en absolut de tota disciplina de partit.

Avui ha passat algunes hores estudiant l'expedient i demà continuarà la seva tasca, per a poder emetre la seva opinió tan aviat com es reuneixi la Comissió, inspirat sols en el que en consciència procedeixi.

En Bartrina no havia acabat encara l'estudi de l'expedient i no ha volgut dir res sobre la seva actitud. Emperò, pel nostre exclusiu compte, hem de dir que la discussió de l'expedient Picasso al Congrés i els seus resultats pòster tinguin alguna influència en el seu ànim i en el d'alguns altres individus de la Comissió.

En aquesta sembra que hi ha tres opinions: una, de negar el suplicatori; altra, que el concedeix; i altra que també l'atorga, però amb la condició de que l'acusat no vagi davant del Consell Suprem de Guerra i Marina, sinó davant el Tribunal Suprem.

Però aquestes actituds es concretaren abans de les dues sessions últimes del Congrés i de l'efecte que en part de l'opinió ha produït el discurs d'En Sánchez Guerra.

Negades les responsabilitats polítiques, sembla massa fort desamparar al general Berenguer. No trobant molt just alguns senadors depurar les responsabilitats del comandament, no depurant al mateix temps les responsabilitats polítiques, sobre tot si es considera que la responsabilitat n'la que es considera incurs el general Berenguer està tan íntimament lligada amb les responsabilitats del Govern Allendesalazar i també d'altres d'anteriors.

Es molt possible que algú de la Comissió estimi com solució més justa que es nomeni una comissió de diputats i senadors que estudiïn en tota la seva extensió la qüestió de les responsabilitats de l'alt comandament dels Governos.

UN COMUNICAT D'AFRAU

Al ministeri de la Guerra s'ha rebut aquest telegrama:

"Ha transcorregut el dia sense novetat a Afrau.

Al marxar l'harca en socors de la posició ho féu en tres grups distints: un, de Beni-Said, per la vora del mar; altre, de Guelaya, sortint d'Izumar; i un tercer, també de Beni-Said, al comandament d'Amar-Uxen, sortint de Sidi-Mesaud.

Resultaren morts tres chuijs amics i un policia a l'apoderar-se novament de l'"avanzadilla".

Al davant de cada un d'aquests grups marxaven quatre o sis policies.

Les forces espanyoles, constituïdes per un batalló de Navarra i una avantguardia del Terc, avançaren des de Sidi Mesaud, uns dos quilòmetres, essent vistes pel enemic, al qual desconcertà aquest moviment.

Els defensors de la posició estant il·lesos. En la mateixa han quedat un centenar de policies i cent harquenyos (entre la posició i la "avanzadilla"). Trescenta harquenyos més estan vigilant en llocs convenients entre Afrau i Sidi-Mesaud.

Segons conències, l'enemic tingué de 25 a 30 morts i comandava la harka el chuij Ben-Abdu-El-Kiza, kaid de Beni-Said, nomenat per Abd-el-Krim.

L'enemic està retirat a gran distància de la posició, i segons notícies de l'aviació, no es veu cap nucli important fins a Sidi-Seti, i encara aquest no sembla molt nombrós.

Així ortien del campament de Queddani dues columnes, recorrent el camí de Timayal-Izumar.

Sidi Mesaud, la primera, i l'altre es dirigí per camí directe aquesta darrera posició, reconeixent ambdues la zona sense novetat.

Un grup de moros intentà robar un remal de bous que passava per la carretera de Batel a Drins, entre les posicions d'Uixea i Zania. Per a ajudar als il·lustrats un grup es quedà a les altures properes i tirotejà les "avanzadillas" i la força que sortí de la posició de Uixea, la qual rebutjà al enemic, causant-li baixes vistes, tenint per nostra part dos ferits, el soldat Antoni Royo i el corneta Isidor Robles (ambdós menys ferits, i els dos del regiment d'Àfrica. El cap del sector fa present la bona conducta del corneta que es negà a separar-se dels seus companys després d'esser ferit.

A Xauen no camió que portava pedra caigué a un barranc, resultant ferit el soldat conductor, de la comandància d'enginyers, Miguel Gutiérrez Sánchez (gren) el soldat del batalló de Segorbe Miguel Delgado Martínez (gren), el naita Josep-Robles Garido (lleu) i tres indígenes."

INCURSIOES D'UN HIDROAVIO PERDUT?

MELILLA. — Seguint instruccions de l'Alt Comissari, els gums realitzen incursions als pobles propers a nostres posicions avançades, recollint fusells i municions.

Avui feren aquesta operació als pobles de Midar i Tarradutz.

Un hidroavió que sortí de matí per a bombardejar els voltants d'Afrau, no ha tornat encara, creient-se que a causa d'algún desperfecte hagi tingut de descendir a la mar.

Altre hidroavió ha sortit per a cercar-lo i remolcar-lo fins a la costa.

ELS METGES DE LES HURDES

En la "Gaceta" d'avui es publica una R. O. del ministeri de la Governació aprovant la proposta de convocar per a proveir tres places de metges, encarregats dels serveis sanitaris a Les Hurdes.

Els metges elegits es comprometran a residir a Las Hurdes en la factori que se'ls hi assigni, de conformitat al reglament que el patronat establirà oportunament.

El compromís, a l'acceptar el càrrec, es contarà per tres anys. El càrrec acabarà sense ulterior efecte al terminar aquest període, però n'ha estat realitzat a satisfacció del patronat, aquesta activació es considerarà com a mèrit especial als efectes de tots els concursos i oposicions que convoqui el ministeri de la Governació per a serveis de Sanitat.

S'admetran peticions al Registre general de Governació en el termini de 30 dies.

LA JUNTA DE DEFENSA NACIONAL

Aquest matí s'ha reunit al ministeri de la Guerra la Junta de Defensa Nacional del Regne, sota la presidència del Rei, que vestia de capità general.

Assistiren a la mateixa el president del Consell, els ministres de Guerra i Marina, ex presidents del Consell Maura, Sánchez Toca, Allendesalazar i comte de Romanones; el capità general Weyer, el d'Armada Fernàndez de la Pueta, el cap de l'Estat Major del exèrcit, general Aizpuru, i el de l'Armada, general Anton, i el sagon cap de l'Estat Major, general del exèrcit, general Agar.

Acabà la reunió a dos quarts d'una.

MINISTRE INDISPOSAT

El ministre de la Governació no ha anat al matí al seu despatx per trobar-se lleugerament indisposat. A la tarda, més millorat, ha acudit al ministeri de la Governació.

ESpanya i la Santa Seu

Contestant a noves al·lusions fetes per un periòdic del matí, sobre dificultats en les negociacions que es segueixen amb la Santa Seu, ha insistit el cap del Gabinet diplomàtic en que no hi han tals dificultats i en que regna completa cordialitat entre el Vaticà i Espanya, així com en les relacions entre la secretaria d'Estat del Pontificat i el ministeri d'Estat.

L'ARDANAZ NO DIMITeix

El sot-secretari de la Governació ha desmentit aquesta matí, en absolut, que hagi dimissió el governador civil de Barcelona.

L'Ardanaz s'ha concretat a comunicar al Govern l'incident ocorregut amb la Mancomunitat, acusant-li major importància.

VISITA DE PRESENTACIO

L'encarregat de Negocis d'Anglaterra ha visitat avui el ministeri d'Estat per a presentar-li els nous agregats militar i naval, de l'ambaixada britànica.

Política social

Vocals de la Comissió assessora

Al ministeri del Treball han facilitat la següent nota.

El senyor ministre del Treball firmà els nomenaments de vocals per a la Comissió assessora del Govern i de la representació espanyola en l'organisme internacional del Treball, que presideix el sot-secretari del dit departament, senyor comte d'Altea.

Els vocals nomenats són: el vescomte d'Eza, el comte de Lizarra, marquès de Píares, don Carlos Cañal, el general Marvá i els senyors González Posadas, Palacios (don Leopold), Espinosa de los Monteros, Gómez Cano (don Felip), Ochuelo, Relegue, Buños (don Xavier), Flores Posada, Calvo, Bernaldo de Quirós, Ponzano, Marín García, Martí Vantosa, Sangrà, Ros d'Ollano i Guixot.

EL D'INSPECCIO D'ASSEGURANCES

La "Gaceta" publica un Real decret del ministeri del Treball d'posant que el cos tècnic d'inspecció d'assegurances dependrà d'aquest departament i serà considerat com a corporació administrativa de l'Estat a les ordres d'un comissari general d'Assegurances.

DEL TANCAMENT DE LES FARMACIES

Els apotecaris entablaren recurs contra la R. O. que els obligava a tancar les farmàcies els diumenges i durant la nit.

S'ha dictat ja el fali, que és com diu la següent R. O. del ministeri del Treball:

"El fiscal del Tribunal Suprem sol·licità d'aquest ministeri l'autorització necessària per a començar-se a la suspensió de la R. O. de 6 d'agost de 1921, que establí les hores d'obertura i tancament de les farmàcies i el tancament de les mateixes en diumenge, i contra la que existeix pendent de recurs contenciós-administratiu.

Atorgada l'autorització de referència per R. O. de 29 de juliol darrer, la Sala quarta de l'Alt Tribunal dictà en 21 de setembre un autè disposant la suspensió de la R. O. recorreguda, sempre que pels recursos es consignés la fiança de cinquè mil pessetes en metl·lic o efectes públics.

I feta la consignació, la propera Sala, en providència d'1 d'octubre, comunicada a aquest ministeri el 2 del que som, ha acordat es porti a cap l'anunciada suspensió.

En conseqüència del qual, el Rei (q. d. g.) ha tingut a bé disposar-se completat el resultat pel Tribunal Suprem, quedant en suspens la R. O. de 6 d'agost de 1921 i publicant-se aquesta disposició en la "Gaceta de Madrid" per a coneixement general i als efectes de la Inspecció del Treball."

INFORMACIONS SOBRE ELS "FOROS"

Avui, darrer dia de la Informació escrita, oberta en el Congrés sobre el projecte de reemplament de "foros", s'han rebut les següents informacions:

Una de la Federació d'Agricultors d'Orense, demanant l'abolició de totes les càrreges forals que afecten a l'herba.

Una altra de la Federació Agrícola de Chantada, demanant l'abolició dels "foros".

Una altra del publicista Tezón, en la qual es demana que es descarti en el comput per a la redempció el laudemí i les prestacions de serveis personals i que es distinguiessin entre els "foros" i els "sub-foros".

Per últim, la Societat Econòmica de Santiago ha remès un telegrama expressant-se en forma semblant a les anteriors propostes.

SIGNATURA DE GUERRA

Conferint al coronel de cavalleria, don Joaquim Cabero, comte de Cabero, el comandament del sisè regiment de reserva.

Conferint a don Vicens Caldeyron Ossorio el càrrec d'inspector cap de la vuitena zona pecuària.

Conferint al tinent coronel de veterinària, don Joan Victor Salasmanca el comandament de la Comandància de Salamanca.

Conferint al coronel d'artilleria don Joan Arzadun i Zavala, el comandament de la mestrança d'artilleria de Melilla.

UNA NEGATIVA

El diputat socialista Indalecio Prieto ha desmentit la notícia publicada per algun diari de la nit, atribuint-li el propòsit de retirar-se de la política.

METGE FORENSE

Ha estat nomenat metge forense de la Presó preventiva i Juliat de Solsona, En Miguel Luanco Lacasa.

Un ministre espanyol a Barcelona

L'arribada

En l'express de Madrid arriba ahir matí el ministre espanyol del Treball, Indústria i Comerç, don Abil Calderón.

Anaren a rebre' al baixador del passeig de Gràcia. L'alcalde senyor marqués d'Allella; el governador civil senyor Ardanaz; el capità general, senyor Primo de Rivera; el doctor Parés, en representació del senyor bisbe; el rector de la Universitat senyor Carrulla; el president i el fiscal de l'Audiència senyors Alvarez i Medina; delegat d'Hisenda, senyor Castanyeda; el delegat regi del Treball senyor Algarra; el president, el vice-president i el secretari del Foment del Treball, senyors Sert, Bernades i Graell; el secretari de la Cambra de la Indústria, senyor Aguilera; el director d'obres públiques senyor Sorribes; el cap de la divisió de ferrocarrils, senyor Montagu; el comissari regi d'ensenyament, senyor Luengo; el cap de la policia, senyor Borrú; el comte de Lavern, el diputat regionalista senyor Francesc Maristany, i altres.

En baixar del tren el senyor Calderón, el salutà l'alcalde i les altres autoritats, pujant tot seguit al vestíbul. En l'automòbil de l'alcalde es dirigiren a l'Hotel Ritz.

A l'Hotel Ritz

Tot seguit rebé els periodistes manifestant-los que havia vingut a Barcelona per a informar-se de l'estat social i formar-se una impressió del resultat del Reial decret de Sindicació professional voluntària.

La delegació del Treball, afegeix, tindrà un local a part i actuarà independent del Govern civil, si bé mantindran una estreta relació.

Digué que tenia en projecte una llei de colonització, una altra d'accidents d'agricultura i una tercera sobre el contracte de treball col·lectiu.

Acabà dient que hi havia calma política, la qual li permetria romandre a Barcelona fins dilluns al vespre.

A l'exposició de Montjuïc

A les dotze arribà el ministre a les oficines de l'Exposició del carrer de Llerda, assentí-hi rebut per l'alcalde senyor marqués d'Allella, pel comissari de l'Exposició senyor Pich i els empleats senyors Sagredo, Tarrés i Sans.

El senyor Calderón recorregué les oficines, examinant els plànols, elogiant-los.

Després visità el Palau de la Indústria en construcció, el passeig central, l'estàdion, les obres de Miramar, pare Lardal i el roquer, acompanyant-se dels que l'acompanyaven.

Al Foment del Treball Nacional

A les cinc de la tarda anà al Foment del Treball Nacional.

En l'edifici de l'edifici en nom del Foment, l'organització "digué" una via per a l'economia "nacional". El fet és que ha creat l'Institut del Comerç i de la Indústria. Afegí que era difícil el què un organisme fos autònom; es planteja que la Confederació d'Assurances presideix el Foment, i acabà recordant "que era fidel al Govern i a Espanya".

Don Abil Calderón li contestà que ja coneixia perfectament el Foment del Treball Nacional i que calia premiar-li el seu desinterès per les tasques fetes a favor del país. Digué que abans no esdevindrà llei els acords de la Conferència d'Assurances, ell farà arribar el que es deu al Foment.

A la Cambra Industrial

Després passà a la Cambra Industrial, on el secretari senyor Aguilera li mostrà i explicà el mapa industrial de Catalunya.

A la Cambra de Comerç

El seu president, senyor Joaquim Cabot, el salutà en català. Després, parlant en espanyol, féu palesa la importància de l'organització, plantejant-se que no haguessin estat atesos alguns dels seus precs.

El ministre del Treball digué que es sentia satisfet que a Catalunya es parlés català. "Jo com a bon lleonès—digué—me'n orgulloixo que cadascú estimi la seva regió." Lloà les Cambres de Comerç, afegint que la de Barcelona és la primera d'Espanya. Acabà saludant-los a nom del Govern.

A la Mancomunitat

A dos quarts de set anà a la Mancomunitat. Fou rebut pel President, senyor Puig i Cadafalch, el secretari senyor Cunill i altres alts empleats.

Després de visitar les dependències i l'edifici, passà al despatx del President, on tingueren una llarga conferència, ignorant-se del què tractaren.

El general Ardanaz no li acom-

A la Comissió Mixta del Treball

A la Comissió Mixta del Treball

En favor dels mocs russos

Sergi Kussevitky, el distingit director d'orquestra del Liceu, en remet una expressiva crida als nostres músics, demanant un petit auxili per a llurs compayes de Rússia que pateixen fam i fred. Acoedim gustosos al desig de l'eminent artista, amb l'esperança de que les seves nobles sentides paraules trobaran un just i eficaç ressò al nostre país, com l'han trobat a altres nacions d'Europa.

Les organitzacions que ja fa un any s'han empenes a tasca de lluitar contra la fam a Rússia i que arrenquen de la mort a milions d'éssers humans, senyalaren ansioses, durant la passada primavera, que al retorn de l'hivern la fam no deixaria de redoblar la seva intensitat en les ciutats, atacant sobretot a les persones que exerceixen les professions liberals: savis, professors, escriptors, artistes, músics.

Els comitès de socorsos, naturalment incitats a llançar un crit als intel·lectuals d'Europa i a Amèrica, no han trobat pas en va als llurs sentiments de confraternitat i de solidaritat. Les Universitats, les associacions d'escriptors i de savis, les societats mèdiques han respost calurosament a aquest crit. Aquests agrupaments contribueixen avui a salvar de la mort als russos de professions liberals que s'esforcen, malgrat tot, en continuar les llurs tasques en mig de les pitjors dificultats.

Solament els músics han restat oblidats fins ara. No obstant, dos anys avans de que la fam hagués començat de fer estralls a Rússia, els músics d'orquestra i els professors dels Conservatoris lluitaven penosament contra la més espantosa misèria. En terribles condicions, sofrint privacions cruels, es veien obligats a realitzar, per a obtenir un pò de pa, un treball que era superior als límits de les seves forces. Es veien músics d'orquestra, tremolant de fred, vestits de parracs i amb calcats esbotzats, desmaiats-se de fam en arribar als assaïes. Demés, l'escassolament d'instrument de música i d'accessoris acabava de desesperar els exculants. Treient-los la darrera esperança d'assegurar el sosteniment de llurs famílies.

La condició del músic rus, empenyorat i agraït, encara més; el fred i la fam seran enganyats els seus únics compayes. Si no s'actua a ajudar-los.

A vosaltres, músics estimats, francesos, músics d'orquestra, artistes, compositors, jo endreco el meu clam. Jo no duplo de què serà escoltat.

Reservant una mínima part del guany, mitja pesseta o una pesseta cada mes, cadascú de vosaltres pot contribuir a arrancar de la misèria milers de compayes russos. Achem energicament; actuem depressa. Que les associacions professionals, que els Sindicats organitzin les col·leccions en favor dels músics de Rússia. Existeixen diversos mètodes segurs de fer arribar els socorsos a la regions on regna la més espantosa misèria, on l'aiut immediat és indispensable. Perquè aquest aiut sia eficaç i no arribi massa tard, cal organitzar-lo des d'ara, abans d'entrar de ple a l'hivern.

Els vostres camarades de Rússia no oblidaran jamai la generosa resposta que vosaltres hauran fet al llur clam, si l'immensa servei que hauran rendit a la cultura musical del seu país, salvant-li els seus artesans.

SERGE KUSSEVITZKY

hau fou rebut pel seu president, senyor Felip Gallo, el qual li explicà les gestions realitzades per la Comissió i els Comitès Paritaris.

Tot seguit, el secretari senyor Cabré, li feu una bella salutació, demostrant l'interès d'aquesta Comissió per l'arranjament de l'estat social.

Don Abil digué que calia el dret i la justícia per la calma del país i que s'havia d'anar a la sindicació sense por. "Avui—afegí—es reconeix la igualtat del patró i l'obrer; l'obrer porta al comerç i a la indústria el Treball i la intel·ligència; el patró el capital. Per tant, abandonem la lluita!"

Acabà dient que la Comissió mixta del Treball era l'organització que més prodia fer per a la pau social.

Al Liceu

A la nit assistí a la funció de gala del Liceu.

Avui i demà

Aquest matí anirà a la sessió de clausura de la Conferència d'Assurances Socials, al Palau de la Generalitat.

A la tarda sortirà a donar un tomb pels voltants de la ciutat i demà, probablement, visitarà l'Exposició.

DEL MUNICIPI

Mocions a la Comissió de Foment

Davant al Comissió de Foment, han estat formulades les següents mocions:

Dels senyors Esteve i Quirós, perquè es formulí un projecte de nova rasant i traçat de la plaça de l'Acadèmia.

Dels senyors Escaló i Cararach, perquè es giri una visita d'inspecció a la remaneix de la casa número 113 del carrer de la Muntanya, que segons sembla no reuneix les condicions exigides a les Ordenances municipals.

Dels senyors Cararach i Iglesias, perquè es destinin 2.000 pessetes a la renovació de les voreres del carrer de Chapí; es formulí el pressupost per a l'asfaltat del carrer de Sant Adrià des de el de Segre fins al límit del terme municipal; es destinin pessetes 2.000 per a l'arranjament del ferm de Villapiscina i s'expropiï la casa que obstrueix la continuació del carrer de Salers al seu encreuament amb el de Pelu i Codina.

Dels senyors Santamaría, Masot i Escaló, perquè es destinin 2.000 pessetes a la col·locació de rigoles i voreres al carrer de Cavite; s'instal·li la il·luminació als carrers números 5 i 6, de la urbanització "Casa Baró"; es destinin 2.000 pessetes a l'adquisició de grava per acabar l'adob de l'asfaltat de la Rambla de Volant, i altres 2.000 pessetes al rebajament de terres i col·locació de voreres al carrer de Sarrià.

L'escorxador de Sarrià serà suprimit

La comissió d'Escorxadors i Mercats ha acordat proposar a l'Ajuntament que per raons d'higiene i per no ésser indispensable l'existència de l'Escorxador de Sarrià, es tanqui el dit establiment i es suspengui en absolut totes les operacions que en aquell es realitzen, a partir del dia primer de gener pròxim; i que com a conseqüència d'aquesta resolució es comuniqui al personal no municipalitzat o que presti serveis particulars, que de la citada data cessarà en el seu comerç.

Delegacions

L'Alcaldia ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Plaça per al festival de les Escoles Pies de Sarrià, i en el regidor senyor Sabater per a la festa que umboniu del tercer Centenari de Santa Teresa de Jesús se celebra a la ciutat de Sarrià.

La comissió d'Escorxadors i Mercats, als quals acompanya estat invitat el senyor alcalde.

Oposicions a la Banda Municipal

S'ha assenyalat el dia 11 de desembre pròxim, a les tres de la tarda, per a celebrar al Saló de Cent les oposicions per a proveir 18 places vacants a la Banda municipal.

Noves parades d'autos de lloguer

L'Ajuntament ha acordat la creació de parades fixes per a autotaxis, per a descompartir les parades lliures i de millorar el servei, donant al públic facilitats perquè pugui utilitzar l'autotaxi sense necessitat de prendre'l en les parades centrals on, generalment, s'aglomeren.

Els carruatges estan distribuïts en els llocs i amb el nombre que a continuació s'expressa:

Aribau, encreuament amb Provença, 2 autos; Aribau, encreuament amb Aragó, 2; Avinguda República Argentina (Caywink), 2; Avinguda del Tibidabo, 2; Carretera Matad, cantonada Maçana, 2; Casanova, davant l'Hospital Clínic, 2; Cortis, davant del 64, 2; Diagonal, cantonada Lúria, 2; Diagonal, cantonada Montaner, 2; carrer Espanya Industrial, 2; Passeig Fabra i Puig, 2; Passeig Indústria, cantonada Princesa, 2; Passeig d'Ortígoza, 2; Plaça de Justícia (Saló de Sant Joan), 2; Plaça de Justícia (carrer Pallars), 2; Plaça Antoni López, 4; Plaça de la Igualtat (Sant Agustí), 4; Plaça Junqueras (carrer de Sant Francesc), 2; Plaça de Mossèn Clot (Valldiviera), 1; Plaça Prat de la Riba (Sarrià), 3; Plaça Rius i Taulet, 2; Plaça Rovira, 2; Plaça Sant Andreu, 2; Rambla del Prat, 2; Ronda Sant Antoni, encreuament Villarroel, 4; Travessera de Dalt, cantonada Escaló, 2; Ugeit, cantonada Cortis, 2; València, entre Lúria i Bruch, 2.

Les parades fixes seran concedides per rigorós ordre de presentació d'instància, als concessionaris de patents de patents de parada lliure que les sol·licitin. Els que les obtinguin podran explotar-les a prova durant tres mesos, transcorreguts els quals podran obtenir la concessió definitiva per un termini de dos anys.

En les instàncies que es presentin podran sol·licitar-se parades fixes en llocs no indicats en la precedent relació, que seran no concedides segons ho disposi l'Ajuntament.

Crònica Social

MITING

Avui, a les deu del matí, se celebrà al teatre del Bosc un miting per a la reorganització del Sindicat unió del Ram de Construcció.

ELS QUINERS

La Societat Artística Culinària convoca a tots els cuiners a la reunió que tindrà lloc el dilluns, a les deu de la nit, al seu estatge social, carrer de Tres-líits, 3.

UN CONFLICTE?

Els exagerats preus de les re- joles per a construcció fa que es trobin paralitzades moltes obres. De no aturar aquest abus sembla que es pararan totes les construccions.

UNA CONFERENCIA

Avui, a les cinc de la tarda, tindrà lloc al Centre Obrer del carrer de Sant Miquel, 6, una conferència, organitzada per la Joventut Socialista. El geòleg Albert Caral disertarà sobre el tema "L'interior de la terra i els terratrèmols", fent un estudi dels darrers moviments sísmics esdevinguts a Xile.

UN TELEGRAMA

S'ha enviat el següent telegrama: "Ministre Hisenda.

Casa fundada 1860, continuada per descendència de pares a fills, creu que el treball deu ésser lliure i honrat; i trobant oposició amb l'lei de col·legiació d'agents de Duana protesta i demana l'anul·lació.—Felip Comerma."

UN PROCESSAT

El Juliat de la Barceloneta ha processat a Felip Belmonte Bretones per haver apedregat una barberia del carrer de la Concòrdia el dissabte passat. Trenchà un vidre avalorat per 700 pessetes.

DIMISSION

Marià Domper, president accidental del Sindicat lliure de Barbers i vocal de la Comissió mixta de Barbers i Perruquers, ha presentat la seva dimissió amb caràcter irrevocable.

ELS VIDRERS

Els treballadors del vidre celebraran una assemblea avui, a les deu del matí, al Cinema Triomf, carrer de Pera IV, xamfrà al passeig del Triomf.

UNA AGRESSIO

Abans d'ahir a la tarda, l'obrer Pere Torà Suárez agredí amb un raor a l'encarregat de la casa en construcció del carrer de Mallorca, entre Claris i Roger de Llúria. En Joaquim Oñate.

El Torà fou detingut i posat a disposició del Jutjat. Declarà que quan cometé l'agressió estava un xic begut.

DE L'ASSALT DEL TREN

El jutge del districte de la Barceloneta, que instrueix el sumari per l'assalt i robatori a un tren al Poble Nou, començà el dia primer de setembre, ha rebut un telegrama del director general de Presons, dient-li que ha ordenat l'immmediat trasllat a aquesta capital des de Bilbao, on fou detingut Juli García Cantó, que se suposa que sigui Antonio Jiménez Martínez, un dels autors de l'esmentat atracament.

PROPOSTES A LA JUNTA LOCAL DE REFORMES SOCIALS

ELLS ESPECTACLES DE NIT CAL QUE CONCENTRIN MES AVIAT

Tenint en compte que no s'ha modificat l'horari ciutadà des de l'implantació de la jornada de vuit hores; que els obrers de molts oficis plenguen a les cinc, els de tallers i fàbriques a les sis i els empleats de botigues i oficines a les set del vespre; que la higiene de l'individu reclama als dematins el bany, la gimnàstica, l'esport o el passeig; que les pràctiques religioses, així com les distàncies des de l'habitatge fins al lloc de treball, necessiten el seu temps; que Barcelona no té encara formes ràpides de comunicació, i que deu facilitar-se a tot ciutadà un descans de vuit hores; són diverses les Associacions que es dirigeixen a la Junta local de Reformes Socials, proposant que els espectacles de nit comencin més dejorà.

SINDICAT UNIC MERRCANTIL

Havent de suspendre per causes imprevistes l'assemblea que avui, a les deu del matí, havia de celebrar-se, es convoca novament a tots els obrers del ram a l'assemblea general, que tindrà lloc dimarts, dia 28, a dos quarts de deu de la nit, al teatre del Bosc, per anomenar la Junta administrativa i altres assumptes d'interès.

Per la transcendència de les qüestions a tractar, la Comissió organitzadora prega l'assistència.

A la Facultat de Medicina

Una conferència lamentable

Patrocinada pel Degà de la Facultat de Medicina, senyor Martínez Vargas, el doctor Espina i Capo, de Madrid, va donar, dies passats, una conferència titulada "Lo que he leído, visto, i aprendido, en materia de tuberculosis". L'acte va tenir lloc en la Facultat; el públic estava format en gran part per estudiants.

El doctor Espina va oïr els noms dels principals investigadors del segle passat sobre l'assumptu, va referir el viatge que va fer a París l'any 1905 amb motiu d'un Congrés, i a partir d'aquest fet, va exposar les seves idees sobre els punts més importants de la fisiologia. Aquesta part de la conferència, la més extensa, va prendre tot seguit un caient familiar de vegades amb xistes i tot, i va dir coses inaudites com la de que la radiografia no servia pel diagnòstic de la malaltia, encara que amb mots de consideració per la radioscopia; va dir que per lluitar contra la malaltia, eren millors "los antiguos castillos roqueros del Rhin i del Tajo" que les cases dels examples de Madrid, París i Barcelona. Va afirmar que els esport, eren inútils, com ho demostrava el que ell, quan era jove, anava a una societat atlètica i tots els seus compayes, menys el doctor Pulido, ja són morts.

Va parlar del què li va semblar, com es parla en un cafè, exposant les idees més peregrines i absurdes.

Creiem que no es pot deixar passar aquesta ocasió sense cridar l'atenció del Degà, sobre la viciosa que té qualsevol idea exposada des d'una Càtedra de la Facultat de Medicina. Cap mèlge, mitjanament il·lustrat pot sentir el què va dir el doctor Espina, sense fonda pena, veient com es confonen conceptes i amb quina lleugeresa i desconexió ment es judiquen assumptes dels quals mai es té prou rigor científic i probat.

Que a la Facultat de Medicina no s'hagi sentit cap desig d'ensenyar com cal la fisiologia, s'explica pel què té de vivent i obert el Claustre i pel costum, que tenim de veure quin agut sentit de la realitat demostren els actes del mateix; però que s'obrin les portes de la Facultat—quan hi ha Reials Acadèmies—a "pres- bies" fets a les redaccions de l'"Imparcial" i de l'"A B C", és, realment, intolerable.

L'estudiant ha d'ésser "de fet", no de paraula, l'objecte de tota l'atenció per part dels professors i de la mateixa manera que cap pare porta al seu fill a un espectacle incolorat, el professor ha de vetllar perquè l'alumne en tota la seva formació intel·lectual, tan sols rebí estímuls entusiastes responen a la disposició natural del seu esperit.

En aquesta ocasió, cap oient del doctor Espina va desitjar aprendre més, cap va voler llegir un llibre més, cap va sentir la santa inquietud que desperta el mestre, quan viu els problemes que explica.

Mal dia per a la Facultat de Medicina de Barcelona!

PALAU DE LA GENERALITAT

Visita al President

Ahir va visitar al President de la Mancomunitat, N'Albert Bastardas, president de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, per a fer-li arribar en nom de la Junta de dita entitat, la seva protesta per l'ofensa del governador civil a la llengua catalana i a la persona del senyor President.

Els reformistes i la concentració liberal

Els districts de la Mancomunitat de Catalunya senyors Mies i Guarvabens, afiliats al partit reformista, preveuen part a l'acte polític de concentració liberal que se celebrarà a Granollers.

Ens consta que dita senyors han acordat a col·laborar amb els seus afils en el sentit de que tota propaganda i organització a Catalunya de la concentració liberal deu desenvolupar-se completament al marge de la política desenvolupada o que pugui desenvolupar en la futur la Unió Monàrquica Nacional.

Una protesta de la Federació Monàrquica Autonomista

El president de la Federació Monàrquica Autonomista del Districte Sis ha remès al President de la Mancomunitat de Catalunya, el següent ofici: "Excm. Sr.: Aquesta Presidència fa patent a V. E. en nom del Consell de Govern de la Federació Monàrquica Autonomista del districte sis, la més enèrgica protesta per l'agravi inferit a llengua catalana pel governador civil d'aquesta província senyor Ardanaz.—Visquí molts anys, pel bé de Catalunya.—Ciutat, 24 de novembre de 1922.—El president, E. Mir i Rossell."

Reial Acadèmia de

Bones Lletres de Barcelona

En la sessió ordinària que aquest caporació celebrà el dia 14 del corrent l'acadèmic numerari En Pere Bosch i Gimpera, després d'una magnífica i breu de son discurs: "Contribució a l'estudi del poble basc primitiu", dient que el problema etnològic del poble basc s'havia intentat resoldre principalment per mitjà de la filologia que creia poder suposar que la llengua basca era una supervivència de l'antiga ibèrica. Avui nos desobriments l'han plantejat d'una altra manera i noves ciències aporten llur contribució. L'antropologia, sobre tot després del estudi de les característiques dels bascos moderns i de l'estudi de cranis prehistòrics bascos fets ambdós pel prof. Tolesfor d'Aranzadi, sembla demostrar que el tipus antropològic basc té els seus precedents en l'anomenat pirenenc occidental, que es comprova a Bascònia i a l'eneolític. L'arqueologia demostra que per una banda la cultura en què apareixen els cranis de la raça pirenenc occidental a l'eneolític s'estén per tot el massís pirenenc, podent-se parlar d'una cultura pirenenc diferent de les altres peninsulars de l'època, i que presuposa l'existència d'un poble amb personalitat pròpia d'un grup de pobles emparentats.

Per altra banda avui mereix a la investigació arqueològica i a la comparació dels resultats amb ella obtinguts amb el de la revisió dels textos clàssics que parlen dels pobles peninsulars, sobre la seguretat de què els pobles ibèrics, que originàriament no ocupaven més que la costa de l'E. i que sols en època molt tardana pujaren Ebre amunt, no pogueren estar en contacte amb Bascònia sinó vers el segle III abans de Jesucrist tot el més. Si, doncs, a l'eneolític (abans de 2500000 de Jesucrist) hi havia ja allí aquell element ètnic del que se'n forma el poble basc, aquest no pot ésser un poble ibèric.

Els elements ibèrics, el mateix que els llatins a la llengua basca, caldrà doncs explicar-los per una influència de llengües veïnes i no tenir-los com a determinants de la naturalesa d'aquella.

El senyor Bosch Gimpera exhibí una sèrie de mapes esquemàtics, que ajudaren en gran manera a la perfecta comprensió de l'interessantíssim tema etnològic, tan brillantment exposat.

Prengu épart a la discussió el president, senyor Carreras i Candi, qui després d'analitzar la labor del senyor Bosch i Gimpera o sigui d'aquests nous investigadors que tracten d'esbrinar els orígens dels pobles de la més remota antiguitat, basant-se en l'arqueologia, manifestà la seva forta creença respecte els orígens del poble basc, que féu una entrada o invasió per la via marítima i que a partir de les costes cantabriques, penetrà com una cunya a l'interior de la Península en invasió expansiva, preparada al seu desenvolupament natural. Cas semblant presentava en el mar Bàltic l'element ètnic que ha format la nova nació d'Estònia, d'origen finès i que, per les illes i costes, se n'entrà a l'interior conservant totes les seves característiques, assenyalament de llengua. En el cas del basc es nota una reculada en l'extensió del llenguatge, havent-lo perdut totalment en poc més d'un segle no poques localitats navarresques.

Tots dos conferencians foren xaradament aplaudits i felicitats.

Darrera hora DE MADRID

L'IMPOT DE NAVEGACIO

En la sessió celebrada avui per la Diputació provincial de Madrid, el diputat Crespo ha proposat que s'acordi gestionar prop del ministre de Finances la supressió o disminució de l'impost de navegació que s'exigeix als que venen a Espanya i que puja en alguns casos a 450 pessetes en or, amb evident perjudici del turisme.

MANIORES MILITARS

El Rei, en sortir de la Junta de Defensa Nacional, va tornar al Palau, i a la tarda sortí cap a Gaudarrama per a presenciar les maniobres militars que aquí se faran allà hi feia el regiment de Savoia.

MOVIMENT BORSATIL

La Borsa té poc moviment, essent més gran el negoci en Obligacions que en Accions.

Els Fons públics varien, quedant la partida d'Interior a 70'10, en alça de 5 còntims.

La majoria de les mamedes estrangeres que es col·loquen ho fan depreciadament, baixant els 45 còntims els francs, des d'11'00 i els dòlars 3.

Els marcs varen vendre's després de l'hora oficial entre particulars a 0'093, quedant paper a aquest canvi i diner a 0'0925.

DE BARCELONA

BARALLA

Prop de la una de la matinal fou auxiliat al Dispensari de l'Alcaldia, Francesc Camps Moreno, de trenta anys, demanant al carrer de la Corrià de dues fardes per arma de foc a la qual es que

CATALUNYA

TARRAGONA.—El dijous passat quedaren establerts a la nostra ciutat, les taules reguladores per a la venda del pa que ha fet goldfar l'Excm. Ajuntament i que es vendrà al preu de 6'60 pesetes la rova.

— El notabilíssim violinista N'Antoni Bressa, acompanyat de la seva gentil germana la pianista senyoreta Rita, donà un recital de violí al nostre Teatre Principal.

— A l'edat de trenta sis anys la mort la virtuosa senyoreta Na Josepa Martí Bofarull, germana del nou administrador de la Caixa Provincial de Beneficència, al qual adreçem el testimoni de nostre condol.

— Per abusos comesos en el transport d'equipatges, han ingressat a la presó per ordre governatiu, set gitanos que feien el servei de mossos de corda a l'estació d'aquesta ciutat.

— Hom ha sentit assegurar que el diumenge serà inaugurat al veïnatge de Constantí, un nou camp de futbol, pertanyent als elements nacionalistes.

A l'acte inaugural és molt probable que hi prengui part el segon equip del grup Constantí de la nostra ciutat.

— Ha debutat al Teatre Ateneu, amb la comèdia "Papà Leopold", la companyia que dirigeix el primer actor Horaci Sotoca i de la qual forma part l'actor Teresa Tullini.

Nom assegura que aviat posaran en escena una obra en tres actes, original del nostre país. En Rafael Homedes.—C.

RUBÍ.—A les sis de la tarda d'ahir, van començar-se de veure flames d'una de les quadres de l'important fabrica de tint, acabats i aprestos de la Societat Anònima Rubí Industrial, coneguda per "Cal Arch".

Després al grandíssim incendi que el foc prenia, considerant senten insuficient, les bombes amb què compta la localitat, fou remusat l'auxili dels bombers de Terrassa, que junt amb els d'arribats Rubí treballaren sense cap mena de descans per a localitzar el foc a fi de què no arribés a les altres parts de dita fabrica i tal vegada a les cases properes a la mateixa.

Sobriament no s'ha deixat arribar a les altres quadres, cosa que no pot pensar-se la molt que representava, tota vegada que estan afeïdes de peces de roba i ingredients que el foc s'hi hauria agafat d'una manera gran d'una.

Aquest foc és el de més importància vist en aquesta vila, ja que les flames arribaren a les quadres il·luminant tota la població, a més d'acarar incalculable la value de la destrucció, per quant estava la quadra plena de peces de tela i maquinària moderna, dient-se que el perjudici nasca molt de mit milió de pessetes.

Al llac de la catàstrofe hi ha desenvolupat el jutge de primera instància, el jutge municipal, l'alcaldia, mossos d'esquadra, guàrdia civil, dependents del Municipi i la majoria de veïns de la població.

La quadra incendiada, mideix una setanta metres de llargada per uns quinze d'amplada, component-se de dos pisos.

El foc es creu fou casual, considerant-se que tal vegada produí l'incendi alguna gaspina fuminant per algun motor.

La població solament pot fer-ho amb el que hi ha a la mateixa, ja que després de l'incendi, les flames exteriors han estat interrompudes.

Sobriament no ha pres malícia, essent segons se diu, acompanyat l'edifici per diverses Com panyies.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS. Tal com estava anunciat, l'Esbart Choral "Catalunya Nova" donà, el passat dimecres, el primer concert des de la seva transformació en esbor mixt.

Assolí un gran èxit i el programa donà lloc a què tant els homes com les senyoretes es llueïssin en l'execució de les composicions que l'integraven. La violinista, senyoreta Francisca Bové, tan estimada del nostre públic, interpretà selectes partitures meravellosament, que el públic aplaudí amb entusiasme obligant a bisar algunes composicions.

L'important dramaturg N'ignasi Iglésias, previ el preu del batlle senyor Ester, féu un magnífic parlament en substitució del poeta Ventura Gassol.

L'autor d'"Els Vells" glossà amb paraula reposada i càlida, l'obra d'En Clavé, estudiant-ne les seves múltiples fases, fins arribar a deduir que l'actual estancament dels que's diuen chors de Clavé era degut a no haver observat íntegrament les màximes del Mestre.

"Una de les parts del lema claverí—deia—, és "Progrés". I aquesta chors no han progressat en cap sentit; ni artísticament ni patriòticament. Ells canten avui, igual que quan foren fundats, i encara, il·lusos, canten himnes a Espanya, pàtria universal."

En belles paraules, que la manca d'espai ens priva de reproduir, anà comentant l'obra d'En Clavé. En acabar, felicità els cantaires de l'Esbart per haver-lo renovat, transformant-lo en cos orfeoní i invità els demés chors dits de Clavé a què facin igual, segur que així donarien compliment al desig del seu fundador.

Llargos aplaudiments coronaren les belles paraules de l'eximí dramaturg, el qual fou felicitat per molts dels assistents a la festa.

L'Ajuntament ha acceptat la proposició signada per diverses entitats nacionalistes demanant que Vilafranca procurés obtenir una de les Biblioteques Populares que la Mancomunitat ofereix en concurs.

Cal desitjar que els esforços que l'Ajuntament faci siguin premiat degudament.

El diumenge portoca jugar al camp d'esports local, el partit de campió entre el "Gimnàstic", de Tarragona, i el Vilafranca.

Sembla que serà força interessant.—C.

TEIÀ.—A les entitats i particulars amants de la cultura del nostre poble els hi agrairíem que fessin algun donatiu en llibres o altre material d'ensenyament per a la biblioteca que està creant-se a l'estatge social de la germania La Unió Telanenca, per a esbarjo i instrucció dels seus associats, i que s'inaugurarà oficialment el 10 de desembre d'aquany, preparant-se per a tal diada una gran festa cultural. Es fa avinent que tot els donants queden invitats a la festa i llurs noms seran inscrits en un Quadre d'Honor que hi haurà al local de la biblioteca.

Per a enviar els donatius, poden dirigir-se directament a la germania, domiciliada a la vila de Teià, o bé a l'Associació Protectora de l'Ensenyament Catalana, carrer dels Atres, 1, principal, Barcelona.

IGUALADA.—Durant les primeres hores de la tarda del dia de Santa Cecília tingué lloc al Conservatori de l'Ateneu, una festa sumament simpàtica.

El professor senyor Sagrera, que és un veritable artista del

violoncel, secundat al piano pel mestre Berguñó, va obsequiar als alumnes que reben educació musical al Conservatori amb un selecte recital, essent tots dos artistes escoltats religiosament per la mainada i els altres alumnes que omplen la sala d'audicions íntimes de l'esmentada entitat musical. Forts i entusiastes aplaudiments ressonaven al finalitzar cada una de les composicions.

Acte seguit els professors foren donació d'un artístic i formós quadre de la patrona de la música, que serà col·locat en lloc preferent en una de les sales del conservatori.

A continuació, els infants que integren el cor infantil es desloclaren interpretant un enfilall de cançons populars catalanes, amb la primorositat i perfecció que els exigeix el mestre Berguñó.

Va finalitzar tan agradable vel·lada amb unes quantes joïnes sardanes, que foren alegroïment puntejades per la mainada, que indubtablement guardarà d'aquesta festa les més belles recordances.

MONTBLANCH.—Dijarts donà una conferència al saló d'actes del nostre Ajuntament el president de la Unió Jurídica de Catalunya, senyor Maspons i Anglès, parlant de l'acta del jutge de la Bisbal. A pesar de la peroratorià amb què s'anuncià l'acte la sala era plena de gom a gom. El senyor Maspons fou objecte de moltes felicitacions a l'acabar el seu brillantíssim parlament.

A l'endemà, acompanyat de l'arquitecte de la Mancomunitat senyor Rubió, anà a visitar el monestir de Poblet.

Ha pres possessió del jutjat de primera instància el senyor Jesús López, nomenat a l'efecte.

Les fires promete nveure's animadíssimes.

Dijumenge passat F. C. Montblanch jugà un partit contra el Picamoixons, guanyant el primer, per 2 a 1.

Estan a punt d'acabar-se les obres de la carretera de Montblanch a Prenafeta.

REUS.—Els investigadors prossequen llurs visites a les cases de comerç i indústries d'aquesta ciutat, havent format alguns expedients i imposant diverses penes.

El partit de futbol que tindrà lloc diumenge al camp del Reus Deportiu, no ser àde Campionat. Lluitarà el primer equip d'aquells contra l'Atlètic de Vilanova.

La propera setmana visitarà nostra ciutat el doctor Sayé, subdirector del Servei Sanitari, per tal d'acabar d'arreglar l'instal·lació d'una brillant sanatori a Reus, de les quatre que la Mancomunitat de Catalunya té acordat construir.

Divendres al matí un obrer pagès d'uns 40 anys, natural de Montblanch, estava socant un ametller a la finca tocant a la població coneguda per Fera del Deuane, quan sense donar-se compte li caigué l'arbre davant, matant-lo.

El jutge es present al llac del succeís, ordenant l' aixecament del cadavre, que fou conduït a l'hospital. El desgraciat obrer res diu Josep Roset i vivia a Reus.

El proper divendres al teatre Portany hi tindrà lloc un recital de violí, a càrrec de N'Antoni Bressa, fill del nostre camp.

MOLINS DE REI.—Sembla que l'Ajuntament d'aquesta vila s'ha proposat fer una millora molt important, consistent en asfaltar el carrer d'Alfons I d'Aragó. Tan de bo pogués portar a cap

alut empresa i és d'esperar que cap vel de dit carrer no deixará de posar, hi pon esforç, ja que es tracta d'una reforma de les més indispensables. Elegim l'esperit de nostre Ajuntament, que tan es preocupa pel desenvolupament de nostra població, com ja té demostrat en l'empediment de la carretera.

ES LA REINA DE LES AIGÜES DE TAULA
la de la VALL DE SANT DANIEL Girona
CURA LES AFECCIONS DEL FETGE, RONYONS, ESTOMAC, INTESTINS, etc., etc.
El seu dipositori: JOSEP PAGANS, carrer Ponent, núm. 2

No pagueu Noguer !!!
Compreu un pis en lloc cèntric, amb tot el confort modern, construït expressament i a gust vostre
Des de 5 mil a 150 mil pessetes
Per a informes : Auger i Jubany : Corredors de finques
Casp, 35, 2.ª (De 3 a 5) Telèfon, 1161 S. P.

La Tèxtil Catalana
Grans magatzams de Panyeria per a senyors, senyores i nens
Unics dedicats exclusivament a la venda al detall
Plaça de l'Angel, 1

PER A SENYORS
Rematem 5,000 corles xaviot pur garantitzat
Abans, 75 pesetes.
Avui, 55 pesetes.
Corto de 3 metres.
Detalltem una important partida d'es-tams neveta
Esplendís assortit
Abans, 75 pesetes.
Avui, 60 pesetes.
ARTICLES NEGRES I BLANCOS
PANTALONERIA SELECCIONADA

PER A SENYORES
Detllem un important estoc en gamus-ses, gabardines, sarges, estams i xaviots per a vestits jaqueta
GRAN NOVETAT
Abries Brokwell
ULTIMES CREACIONS
VEIEU LES ESOPARATES

Tapineria núm. 2 i 4

Gran via Layetana, 23

ABRIGUETS
PER A NENES
Assortit immens, models novíssims, els trobareu a les cases
RAMON REXACHS
Portaferriassa, 16, i Consell de Cent, 339, (entre la Rambla de Catalunya i Passeig de Gràcia)
ROBUSTE I FRANCAS
Ronda de Sant Pere, 10,

ROCALLA
PER A TEULADES
Materials armats ab amiant exclusivament
JOSEP ESTEVA I Cia.
Portal de l'Angel, 1 i 3, pral. : Telèfon 3344-A
Fàbrica a Sarrià BARCELONA

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 1994
detrás de los hangares y se alejaba a paso ligero.
Se dirigió a una cabina telefónica, pidiendo comunicación con el fuerte de Staten Island.
El celebre detective había llegado allí muy de mañana, empezando seguidamente sus pesquisas.
Acompañado el suboficial Waters y de un cierto número de oficiales, procedía a realizar sus investigaciones desde hacía una hora cuando un empujón del fuerte avanzó rápidamente hacia donde se hallaba el grupo.
—El señor Clarel está aquí? — preguntó él.
—Aquí estoy! — respondió Justin.
—Qué desearía de mí?
—Le human a usted al teléfono.
Clarel le siguió rápidamente.
—Con quién hablo? — preguntó al que telefonaba.
Al otro extremo del hilo telefónico una voz que no le era desconocida le respondió:
—Vengo a comunicarle los resultados de mi Vigilancia. Los bandidos han robado la señora Dodge hacia mar- chado hacia Lakewood con el señor Jackson y Sprague acaba de remontarse al aeroplano con el chino Wu Fang

1903 Folletín de LA PUBLICIDAD
hacia el mismo destino. Llevan consigo un paquete de crímenes idénticos a los que han sido robados del fuerte.
—¡Está bien! dijo Clarel. ¡Cercad el hangar con la policía con el fin de de- tener a estos dos hombres cuando re- gresen! Ya partiré inmediatamente hacia Lakewood.
Cuando se disponía a salir de la ca- bina una idea atravesó por su mente.
—¡Oiga! ¡oiga! ¡Póngame en comu- nicación con el número 626 de la Lakewood! Pasarece algunas segundas.
—¡Oiga! repuso nuevamente. ¡Es el señor Wellington Brown. ¡Hable usted con Justin Clarel! ¿Podría usted decirme si Elena se halla en este momento con usted, en su propia casa?
—¡No! ¡Ha ido a la campaña con Ja- meson! — respondió el señor Brown.
—Le ruego a usted salga inmediata- mente en su busca... ¡Diga usted a Wal- ter que le doy orden terminante de res- guardar a Elena en un lugar seguro hasta que yo llegue!
—¡Bueno Clarel! ¡Vuestro mandato será ejecutado puntualmente!
Tranquilizado en parte, Justin volvió hacia el grupo de oficiales que él había abandonado hacía un momento.
—¡Llamando a parte al suboficial no va-

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 1903
—¿Qué es lo que ocurre? — pregun- tó Walter.
—El señor Clarel que acaba de tele- fonarme y me ha encargado le ordene de poner inmediatamente a la señora Dodge al abrigo de todo atentado, en un lugar seguro, hasta que llegue, pues acaba de ponerse en camino hacia La- kewood!
Los dos jóvenes se miraron con estu- pefacción.
En este momento un ruido singular les hizo levantar la mirada hacia el te- rramiento. Pero a pesar de la agudeza de su mirada no lograron distinguir nada.
—En estos parajes debe estar volan- do algún aeroplano! — declaró Walter.
Tan pronto acababa de pronunciarse es- tas palabras atravesó bruscamente por su mente el recuerdo de la bomba arro- jada por un avión como aquel oya pro- ximidad creía él adivinar.
—¡Walter, Elena! — dijo —. ¡Es pro- ciso que nos conformemos a cumplir las instrucciones que nos transmite el señor Brown!
Y cogiéndola por la mano condujo a la joven a través de los campos seguidos del del colono.
El aeroplano más próximo y más se- guro era un puente de piedra construi-

1901 Folletín de LA PUBLICIDAD
nas de ellas contra el suelo. ¡Imagi- naos con qué fuerza han de herir cuando son arrojadas desde tres o cuatro millas de altura! Tienen un acabado tan perfecto, que en su trayectoria cons- truyen siempre la punta hacia abajo. De modo que cuando alcanzan a una per- sona, es muerta sin remisión.
—¡Máster! — murmuró una voz de- trás del grupo...
W-Fang se volvió, hallando frente a él al joven chino Sam-Lee, el cual, cumpliendo sus órdenes, estaba espian- do por los alrededores de la morada de los Dodge.
—¿Qué noticia me trae, pequeño? — preguntó el jefe de la escuela de La Ser- piente Negra...
—El joven que usted me ordenó vi- gilar ha marchado hace poco con el blan- co que sirve de secretario a Justin Cla- rel, hacia un país llamado Lakewood, hacia el otro lado del río...
—¿Clarel no va con ellos?...
—No, señor... ¡Según una conversa- ción que he oído, estaba ocupado en unas pesquisas referentes al robo efec- tuado en Staten Island!
Wu-Fang dirigió a Long-Bin una ex- presiva mirada...
—¡Cuando tú me sugieras, anoche, que la mejor manera de atacar a nuestra

ELS ESPECTACLES

TEATRES

GRAN TEATRE DEL LICU

Avui, tarda, AIDA.

Teatre Català Romà

Avui, diumenge, tarda, tres magnífics programes. A las tres, per única vegada,

La Ventafocs

A dos quarts de sis:
LES JOIES DE LA ROSER
i
LA MALVASIA DE SITGES
Nit, la grandiosa obra del mestre Guimerà,
REI I MONJO
i la deliciosa comèdia
LA CASAMENTERA

TIVOLI

Teatre Liric Català
Direcció: JOSEP BERGES

Avui, diumenge, tarda:
LA SANTA ESPINA
i **NIT DE REIS**
Nit, l'hermosa obra:

Don Jean de Serrallonga

pels senyors Sagi-Barba, Bugatto i Vendrell. Diumarts, estrana:
L'OU COM BALLA

TEATRE TIVOLI

Avui, diumenge, 26, a les onze del matí.

CONCERT POPULAR
Organitzat per la

ASSOCIACIÓ D'ESTUDIANTS
UNIVERSITAT NOVA
a càrrec de l'

ORFEO CRACIENO
amb la cooperació de la col·la.

La Principal de La Bisbal.
Per a programes, als magatzems de música. Per a localitats, al local de l'Associació.

Urgell, 137
i al Teatre Tivoli, al dia del concert.

Teatre Nou

Compania d'opèrta

VICTORIA PINEDO
LLUIS BALLESTER

Avui, diumenge, a dos quarts de cinc, La cançó del olvido i

L'opèrta d'òxit formidable La reina de las praderas. Nit, a tres quarts de deu, que és gran Barcelona i l'èxit de l'any, la formosa opèrta La reina de las praderas. Demà, dilluns, per única vegada en funció a preus populars, a les cinc, La reina de las praderas.

TEATRE NOVELTATS

CIRC EQUESTRE

Gran companyia de Mr. Ventura Gassan. Avui, diumenge, tarda, a les 4 i nit a 3/4 de 10, extraordinàries funcions. Èxit continu de tota la companyia, de la qual formen part els nobles The Arques; Mlle. Madril; Mlle. Rose Thang; el notableíssim excentric Max Kidd; Mlle. Petrobi, senyoreta jockey; el famós Florencia i Mlle. Balika, eugènic comèdies; El gran Gordon, únic en el seu gènere; La bella Schreiber, elegantíssima amazona; el pòmpori Sport Les 4 d'Angely; Les 7 Asperes, acrobates a la base; les divertides parelles de clowns Rico i Alex i els seus botones; i els Germans Albano. Demà, tarda a les 4 i 1/2 matí, i nit a 3/4 de 10, escolliu Programes. Dilluns, 30, grandioses funcions, debutant l'atracció més original de l'any 1922: Els osos comedians de Broxer; Els 2 Boston, coneixuts per "Les Rois du Ring"; La reina del Diavolo i del Tonus Bella Lofevro, i els originals excentrics Hazdon el Durban.

Teatre Apolo

Gran companyia d'opèrta i sarsuela, dirigida pels primers actors actors Fernando Valljo i Paco Vidal i els mestres Espola i Font. Grandioses funcions per a avui, diumenge, dia 26 de novembre de 1922, a tres quarts de quatre de la tarda i tres quarts de deu de la nit. Primer, la sarsuela en un acte En la huerta valenciana. Segon, la sarsuela d'extraordinari èxit de costums catalans del començament del segle XIX, original de Planas de Taverne i mestre Font. El senyor Ramon enyanya les criades. Magnífica interpretació de Salud Rodríguez, Gloria Sagi-Barba, Matilde Tornamira, Ferran Vallejo, Paco Vidal, Joan Bordes, Albert Gomis, Joaquín Vinyes, Pep Burmendi, etc., etc. Gran sarsuela ballada per l'Esbart Català de Dansaires. Decorat espres, imillorable presentació.

Teatre Poliorama

Compania de comèdia
GUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre, primera sessió:

EL AMOR VELA

A les sis, sessió especial:

LOS MONIQUES
i EL NIÑO PERDIDO

Nit, Un crimen misterioso i El niño perdido.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4

Telèfons, 5125 i 4736 A

AVU, DIUMENGE, NIT, A LES DEU, la fastuosa revista de gran espectacle

CRI-CRI

amb el nou quadro, original novel·la escènica, del Palace Theater, de Londres

SILUETES, LLUMS I COLORS

CADA DIA, A LES DEU, CRI-CRI

Dijous, diumenges i dies festius, Matinée a les 4 de la tarda CRI-CRI

Gran Teatre Espanyol

PEP SANTPERE

ARSUPECIO CASALS

Avui diumenge 26 novembre, tarda, a les quatre. Magnífic cartell. Primer, QUIN CASAMENT! Segon, Extas de riure del graciós vodevil en 4 actes d'En Pere Met EL REI DEL SUCRE. Nit a les 10. L'extraordinari vodevil en 4 actes EL REI DEL SUCRE. Demà dilluns, tarda, TOTIOM... I NINGU PAGA. Nit i totes les nits EL REI DEL SUCRE. En estudi: A L'OMBRA DE MONTJUIG (3 actes, Juli Vallmitjana).

Teatre Còmic

Gran companyia dramàtica castellana Rojas-Copado. Avui, grans funcions. Tarda a les tres i mitja i nit a les nou i mitja: Primer, L'aplanit drama en dos actes Amor de madre. Segon, i tercera representació del drama social en tres actes d'En Vicenç Lacambra, ¡Yo no mate! Dilluns, tarda, a les 4 i mitja, grandiosa matínee popular. Per primera vegada en tanta laborable, el fulllet barceloní en set actes. El cabaret de los venenos. Butaca amb entrada, una pesseta; general, 0'40. Nit, a les nou i mitja, magnífic programa: Lo drama en dos actes Amor de madre i el drama de gran èxit en tres actes de En Vicenç Lacambra ¡Yo no mate!

ELDORADO

Compania de sarsuela
Ortiz - Leonis - Gallego

Avui, diumenge, tarda, a les quatre. La primera sarsuela, Trini la Clavellina i l'èxit del dia

la farsa saimelesca en 2 actes de Muñoz Seca i Pérez Fernández, música de Amadeu Vives

EL PARQUE DE SEVILLA
Pel·lícula com a protag pels mateixos artistes que representen l'obra.

Divertits contes andalusos, per Casimir Ortiz

Nit, a les deu La nina de las pianas i el famós sarsuet en dos actes Sarafin el Pintorero. Gran triomf de la companyia.

Demà dilluns, tarda: La primera sarsuela, Trini la Clavellina i l'èxit del dia. Nit: La nina de las pianas i El Parque de Sevilla.

CINEMES

Teatres Triomf i Marina i CINEMA NOU

Avui, Llulla perillosa; Els nobots de don Lesmes; El bas; La cançó de la bruixa; L'orfeneta, sisè i setè.

AVU, DIUMENGE, NIT, AL LUXOS

PALACE CINE

TINDRA LLOC PER ULTIM LA TAN DESITJADA EXPOSICIO DE L'EXIT MES ESTUPEND DE LA CINEMATOGRAFIA MODERNA

AL COR DE L'AFRICA SALVATGE

Viatge científic instructiu per les immenses selves africanes editat per la marca SVENSKA i exclusiva GAUMONT

Monumental i Walkyria

Avui diumenge, sessió matinal, d'11 a 1. L'orfeneta, 6 i 7 episodis. De mitja estrogonça. Programa Ajúria. Per acabar-se amb Lillán. Tarda. Actualitat Gaumont. Nit, L'orfeneta, 8 i 9 episodis. Explicació, per Pauline Frederick. Demà dilluns, La mort resuscitada. Els dos peons. Una pàgina heroica. Un matrimoni fastiguet.

CONCERTS

Palau Musica Catalana

Avui, diumenge, a dos quarts de cinc, de la tarda, **CONCERT PER L'ORFEO CATALA**

dirigit pel mestre En Lluís Millet. Cançons Populares, cantades a l'unison. Cançons Populares harmonitzades. Cançons d'infants; Cançons Religioses. La segona part del programa, a càrrec de la sopran Andreua Fornells

CANÇONS ORIGINALS acompanyades al piano pel mestre Tomàs Buxó. Localitats a taquilla.

MUSIC-HALLS

LA BUENA SOMBRA

Ginjol, 3.—Cabaret continu de les set a dos quarts de deu i de les dotze a les quatre de la matí.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE A CASA BON-TEMPS. Restaurant especial. Peix, carns i mariscos. Quintana, 7.

RESTAURANT del FARC

Pròxima reapertura. Direcció Carbó (fill). Grans reformes als salons i servei. S'admelen encàrrecs per a banquets

CALÇATS NOVELTY

Gran liquidació i traspàs :: Preuats positius del 20 al 50 0/0

REGALS tots els dimarts i divendres de sabates cosides, de vellut per a senyora. . . a **Ptes. 6'75**

1, Plaça de Santa Anna, 1

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, tres extraordinàries partides de pilota a cistell. Primer partit, Castiella i Gastañaga, contra Gurruchaga i Elgibar. Segon, Ondarra i Iohazo, contra Jaime i Palau. Tercer, Barrón, chea i Garagarza, contra Maza i Salsamendi. Nit, no hi ha partit. Demà dilluns, grans partits, tarda i nit.

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

Avui, diumenge, 26 de novembre, a les 2'50 tarda: Unió Esportiva Saus-Barcelona. Europa-Español. Júpiter-Badalona. Camp dels primers. Per a entrades i localitats d'aquests partits, el dia de la seva celebració al camp de joc.

Se vei de Autoómnibus

al camp de futbol

DIVERSOS

Venus Sport - Palace Ball

Rda. S. Antoni, 62 a 64 i Tígr, 27. Avui, diumenge, tarda i nit, grans balls, amenitzats per la sense rival Banda Esport, la qual executarà els següents ballables: Estrena del Foxtrot i tango Milonga, de la sarsuela La reina de las praderas, del mestre Guerrero, dirigit pel simpàtic i popular mestre Domènec Ponsa.

TALLER "MIRIA"

Teatre d'infants. Sessió amb puzins. Rosselló, 206, davant Frontó Comtal. Avui diumenge, 26 de novembre de 1922, gran funció de gaizara continua

AROR I VENIANÇA, 3 actes, 3

Bell desmont i turmat. Abans del ball es repartiran als nens i nenes uns crancs per a acompanyar el ball. Entrada i seient, i peseta.

Esquerra Bar, a: Aribau, 21

Gran Café-Restaurant. Menú cobert reclin. Entremesos, Arròs, Peix, Colom i Postres. PSESSES 3'30. Nit, escolliu vetllada musical

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 1002

acido inactivo. Tan pronto hubo adquirido el convencimiento de que el atentado era obra de la diabólica astucia de los chinos, Clarel había—como recordaremos hecho—organizado por medio de Chase una vigilancia activa en todos los hangars de Nueva York y sus alrededores. Mientras los tres cómplices examinaban el avión que debía llevar por los aires al americano, uno de los emisarios de Clarel, disimulado bajo el aspecto de un mecánico indiferente e inofensivo, se hallaba a algunos pasos de ellos, ocupados en vigilarlos. Delante el hangar, Sprague terminaba la demostración que hacía a los dos amarillos, respecto al funcionamiento del estabilizador. Sobre un mapa pegado en la puerla, Long-Sin había señalado al americano el lugar en donde, según los informes recogidos por Sam-Lee, se hallaban de veraneo Elena Dogge y sus amigos. Todo estaba dispuesto para la partida. El aviador se disponía a subir al aparato. —¡Un momento!—dijo Wu-Fang, poniéndole la mano en el hombro.—¡He notado que lo que vais a hacer no puede ser realizado por vos sólo! ¡Des-

1007 Folletín de LA PUBLICIDAD

El buen colono salió apresuradamente en la dirección indicada por María. Elena había hecho, a grandes líneas, el croquis de su estudio. A algunos pasos de ésta se hallaba Jameson guardando, con imperturbable seriedad, "la pose", en la cual le había inmovilizado su pintor. Pero esta situación forzada no era del agrado del joven detective. De ahí que, repetidas veces, había levantado la mano para solicitar unos instantes de reposo. Los había aprovechado para confeccionar apresuradamente, con trozos de ramas y follaje, una especie de maniquí o espantajo que había colocado triunfante delante de la artista. —¡Así que este estudio no podría reemplazarle cuando yo me hallé fatigado!—preguntó tímidamente. Una mirada severa de Elena había sido la contestación y algo contrariado, se vio obligado a abandonar su pretendido suplente, para ir a situarse de nuevo en la posición molesta a la cual le había condenado el rigor de la joven. Súbitamente, un ruido de pasos precipitados le hizo abandonar su puesto. Era el señor Brown, sin sombrero con los cabellos en desorden que llegaba corriendo. —

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 1003

cidió en revelar lo que acababa de leer. —¡Marcho inmediatamente hacia Lakewood!—concluyó éste. ¿Tenéis aquí un automóvil rápido que podáis ponerlo a mi disposición? Waters reaccionó un instante. —¡Puedo hacer más, todavía! Tenemos en el fuerte un auto-armatalladora que sirve precisamente para hacer maniobras de protección de la costa, contra un ataque eventual de los aviones. So lo voy a prestar a usted e, incluso, si me lo permite, le acompañaré. —¡Con mucho gusto!—exclamó Jas-tín. Habían transcurrido apenas diez minutos cuando el automóvil militar abandonaba el fuerte. Wellington Brown era un hombre muy agradable y el enigmático e inquietante mensaje de Clarel le había trastornado. Sin embargo, no creyó de su deber ocultar a su hija la comunicación que acababa de recibir. —¡Aprisa, padre!—exclamó ésta.—¡Corred en busca de Elena y de Jameson! —¡Pero dónde voy a encontrarlos? Elena debía hacer un estudio en el estanco de los abedules. ¡Seguramente estarán por aquellos alrededores!... ¡Vaya usted aprisa!

1005 Folletín de LA PUBLICIDAD

de luego, vos no conocéis a la joven que deseamos alcanzar y corréis el riesgo de cometer un nuevo disparate... ¡Yo os acompañaré!... enemigo era dirigirse contra esta joven, no esperabas que el azar nos proporcionase tan pronto la venganza que tú reclamabas!... —¡Sí!—respondió su cómplice.—¡Es una ocasión que hemos de aprovecharla!... Si Wu-Fang había organizado alrededor de Elena y de Clarel una estrecha trama de espionaje, por su parte, su temible adversario no había permanecido inactivo. El americano vaciló... No contaba tener que llevar un pasajero. Pero la reflexión de Wu-Fang era muy justa y no podía extrañarle... —¡Sea pues!—dijo él.—¡Efectivamente, siendo dos, tendremos mayores seguridades de éxito!... Los dos hombres se instalaron en el avión. Sprague dio las últimas indicaciones a sus ayudantes y magestuosamente el gran pájaro se elevó por los aires... El aeroplano no se había perdido todavía de vista, cuando el supuesto mecánico, apostado allí por indicaciones de Clarel, desapareció disimuladamente por

EL CENTRO

RONDA SANT PERE, 5
TELEFON 3678 A

Preu fix NOVELTATS PER A SENYORA Preu fix

Rebudes les darreres creacions per a la present temporada: Grans assortits en llaneria i sederia
Grans stoks en llaneria de totes classes i gustos a preus baratíssims

Duvetin de tots colors i de 120 centímetres a 7.50 pessetes

Fàbrica de Panyeria

J. MIR VIVES, S. A.

Magatzem Ronda Sant Pere, 15 Telèfon
i despatx: BARCELONA 1809 A

OCASIO: Melton a 25 ptes. corte - Estams a 45 corte de vestit - Abrics novetat a 30 corte
Es la casa més ben assortida en Kettors, Xevlors, Estams Austràlia, Gabardines, Bellardines, Xesters, Gabanyes, i altres gèneres per a abrics
Grans fantasies-Articles blancs i negres-Grans novelats Pantaloneria-Camuses i gèneres per a vestits jaqueta
Recomanem bons sastres i condòmics: Tots els dilluns i divendres, venda de retalla
Comprant els gèneres en aquesta casa vestireu amb gust i economia :: Vendes al major i detall

FABRICANTS

Analitseeu els vostres productes, assegureu vos de la qualitat de les matèries primes

Institut Químic-Tècnic

Pi, 12, pral. Tel. 1176-A.

Director: FRANCESC DOU I RICARD ROSA, Químics

Laboratori d'Anàlisis químics i bacteriològics, especialitat en investigacions químico-industrials

Projectes-Fòrmules - Reactius dosificats per a anàlisis

CONSULTES - LLIÇONS PRACTIQUES

Licor del Polo

Excel·lent dentífric de gran poder antisèptic. El seu ús constant assegura una formosa i sana dentadura. Mij sigle d'èxits

El Universo

MOBLES
MOBLES
MOBLES

Preus de liquidació
Ponent, 3 bis, B

GANGA SIMON I C.

GRAN FABRICA DE CALÇATS

Calçats molt barats existències de calçat AL DETALL procedent dels nostres mostradors que renovem continuament i calçats amb petits defectes de fabricació

Calçats per a Senyora des de 3.50 pessetes
" " Senyor " 13.00 "
" cabreta primera " 8.00 "

Carrer LLULL, 21, darrera el Parc

Venem els millors vins

Cellers ARNO & MARISTANY

Vergara, núm. 12 - Telèf. 961 - A
Ramb. Catalunya 85 - 1645-G

Obsequia els teus hostes amb LLANO GINETE i CAMPILLO - RIOJA

PELLETERIA LA SIBERIA

RAMBLA DE CATALUNYA, 15

CORTS CATALANES, 624

Grandios assortit de confeccions de gran novetat
especialment en abrics i jaquetes ultima creació

Continuament articles de gran reclam

NOTA: Primera fàbrica d'Espanya de curtits i tintoreria de tota classe de pells fines.

Preus reduïts en totes les Seccions.

Emplastos
Alcock
Marca Agulla.
(Fundada en 1841)
El Medicamento Mas
Maravilloso Del Mundo
Para Uso Externo.

Dolores en la Espalda.
Los Emplastos Alcock no tienen igual.
Fortalecen los Espaldas Debiles
de manera incomparable.

Dolores en el Costado.
Los Emplastos Alcock los alivian
pronto y al mismo tiempo fortalecen
el costado y dan energia.

El Emplastro Alcock es el primitivo y legitimo. Este Emplastro
es el remedio universal y se vende en todas las Boticas del
mundo civilizado. Aplicarlo donde quiera que se sienta dolor.

Quando necesitais una píldora *Puramente vegetal.*
Píldora Brandreth (Fund. en 1752.)
TOMAD
USA
Para Estreñimiento, Bilis, Dolor de Cabeza, Desvanecimientos, Indigestión, etc.
DE VENTA EN LAS BOTICAS DEL MUNDO ENTERO.
Agentes en España: J. URRACH & CA, Barcelona.

GRAN MAGATZEM DE MOBLES

DORMITORIS MENJADORS

Preus baratíssims

J. López

44, CARMÉ, 44
(Davant de l'Hospital)

Venc casa

Carrer Diputació, prop
Plaça Universitat, de baixos i dos pisos dobles. Superfície 8,570. 47 mil duros, rendeix 6 per 100 net.
J. Farré. C. Cent, 223, principal.

Bicicletes

Des de 75 pessetes. Cortis, 449 (entrada Rocafort). Taller de bicicletes. Alencó, ens encarreguem de la venda de bicicletes usades mitjançant una petita comissió.

Fàbrica

de gèneres de punt, 38, Rue des 30 Ponts, Tolouse. Joseph Sobey i Puig. Es necessiten unidregats, coneixent perfectament les sangoneres "Standard". Constructors Sange, Obtengeu referències, Mesilla, 1,000 francs.

BLENORRAGIA (PURGACIONES)

En todas sus manifestaciones: uretritis, proctitis, etc. quita, calma, cura natural, etc., por oronas y reduciendo que sean, su caran pronto y radicalmente con los **Cachets del Doctor Spivré** que depuran la sangre y los humores, convierten a la orina sus propiedades antisépticas y bactericidas; sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mayoría progresa hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Agente exclusivo: Hijo de José Vial y Pons, S. de C. Moneda, 21. - Venta, 5 pias. Edifici: SUCALA, Rambla de las Flores, 14. Farmacia: GILBERT, Princesa, 7, y principales farmacias de España, Portugal y América.

Amb carro

seca mofertico per a mar-
estams, despatxos, etc.
per a transport i carregat-
jos. Passeig de Sant Joan,
núm. 106.

Serra cinta

de pared, 85 centímetres vo-
lants, que està fíncionant.
Es vendrà barata. Posa
C. Buenos Aires, 20.

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursai de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

Vins de postres des de 2.00 pesetes
de taula " 0.75 "
Vinagre a 75 cèntims

**Al Comerç
Indústria,**

Agricultura i Banca

ofereix els seus informes
comercials, econòmics,
financiers, tècnics

Empresa estrictament nacional

Arxiu modern repetidament controlat
per una xarxa de 8.000 delegats i cor-
responsals a tota la península i
l'Amèrica llatina

Intercanvi de serveis amb les orga-
nitzacions similars estrangeres

Mètode eficient

La nostra gestió coopera
a la normalitat mercantil

Màxima garantia

Anuari Espanyol de la Banca

EDICIONS INFORM

Primera obra que condensarà l'activitat de les entitats de
crèdit espanyoles, i de les estran-
geres establertes a la Península

Manual on aniran recopilades les dades d'ús freqüent
en les relacions nacionals i inter-
nacionals de la Banca i l'alt comerç

Apareixerà el 1923

Demaneu prospecte explicatiu

MADRID

Oficina en organització

Apartat, 502

BARCELONA

Llúria, 68

Apartat, 59

MAGATZEMS

LA PARISIEN

31, Ronda Sant Antoni, 31

ABRICS per a Senyores i nenes
5.000 en existència

La primera Casa a Barcelona

ABRICS Senyora a 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 60 i 75 ptes.
llarg 120 i 130 cm. confeccionats amb riquíssims panyos i camusses
ABRICS nena a 15, 20, 25 i 30 pessetes, bonics
models confeccionats en molts bons panyos i camusses

LIQUIDACIO COLOSSAL

de varis articles averiats amb motiu de l'enderroch del local

Lot colossal 3.000 CORTES
llana molt superior ample 120 cm.
Valor 20 ptes. Corte de 3 m. ara **7'50**
Ptes.

Teixit fi de 1'50 pessetes metre	ara	85 cèntims
Flassades cotó per a baletes	a	45 cèntims
Flassades cotó més grans amb saneles		90 cèntims
Draps de cuina fil. la dotzena	a	5 pessetes
Devantals ferro, molt forts per a cuina		1'50 ptes.
Devantals fil, per a cuina confeccionats		1'90 ptes.
Llençols 'camera' confeccionats ample 160 cm.		4'50 ptes.
Tovallols russes, regular tamany mitja dotzena		1'75 ptes.
Quedan uns abrics llarg 130 cm. per a Senyora, poca tara, bon panyo i confecció que aquets dias liquidarem a ptes.		17'50
Cortes llana formosa col·lecció,	corte ara	12 ptes.
Corte panyo-pell de 25 ptes. corte,	ara	15 ptes.
Gabardines model preciós per a senyora i bona confecció valor 75 pessetes,	ara pessetes	45

Flassades llana 5.000 a liquidar

Flassada llana blanca "camera"	10 ptes.
Mocadors brodats formoses capses	a 3 ptes. una
Draps higiènics, bonica capsa	a 2'90 ptes.

Gran regal Joc llit, fil matri-
moni, preciosos
brodats i calats, aquets dias **25 ptes.**

Regalem cupons 'La Unión' i 'La Española'

Magatzems LA PARISIEN

31, RONDA SANT ANTONI, 31